

CONTRA

nr 3 2006 (nr 187 från starten) årgång 32 Pris 25:-

**Raoul Wallenberg-monument
Välfärdens återkomst
Islamofascismen**

FRIHETENS RÖST
-för västerländsk demokrati-

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-720 01 45

E-post redax@contra.nu

Internet hemsida <http://www.contra.nu>

Sluten del endast för prenumeranter:

[http://www.contra.nu/prenumerant/](http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html)

[oversikt.html](http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html)

Användarnamn och lösenord finns endast i

den tryckta versionen av Contra

Nytt lösenord kommer i nästa nummer av

Contra

Prenumeration

Minst 175, rekommenderat 250 kronor, per
år. Inbetalas på plusgiro 85 95 89-4 eller
bankgiro 443-5467.

Finland: Minst 20 euro per år.

Sampo girokonto 800055-1125829.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Molnár

Redaktion: Tommy Hansson och C G
Holm

Övriga medarbetare: Benny H. V. Andersson,
Karl-Göran Bottwyk, Bertil Häggman, Bertil
Lindblom, Patrik Nyberg, Fredrik Runebert
och David Stavenheim samt Christer Arkefors
i Italien, Peter Hartvig i Danmark, Bertil Wedin
i Mellersta Östern, Allan C. Brownfeld i USA
och Rune Westin i Australien.

Presslagd 2006-06-07

Strands Tryckeri, Lindesberg 2006

I detta nummer av Contra tittar vi på monument som hyllar Raoul Wallenberg. På omslaget Imre Vargas monument på Buda-sidan i Budapest. Fler bilder finns inne i tidningen, där kontrasten visas mellan de kraftfulla hyllningarna till Raoul Wallenberg från Lidingö, New York, Buda och Pest jämfört med de krypande sniglarna i Stockholm. Omslagsfoto C G Holm.

CONTRA-NYTT

Contra behöver Ditt ekonomiska stöd!

Det är bara att konstatera. 2005 blev ytterligare ett tungt år ekonomiskt för Contra. Trots enskilda bidrag av betydande belopp krymper Contras kapital ihop. Kapitalet består huvudsakligen av ett arv från Nils-Eric Hansson, som tillföll Contra 1983. Under senare år har Contra dessvärre varit tvunget att ta av detta kapital för att hålla verksamheten flytande. Vi kan se botten på kassakistan och vädjar till våra läsare om ett generöst ekonomiskt stöd, så att Contras angelägna verksamhet kan fortsätta.

Verksamhetsberättelsen

Contras årsredovisning för 2005 och kan rekvireras av den som bidragit till Contra med minst 500 kronor förra året. Mejla eller skriv till redaktionen. Verksamhetsberättelsen, som innehåller ord och inte siffror, finns på nätet: <http://www.contra.nu/vb05.html>

Contras fax stängd

I början av juni stängde vi ner vår fax. Den gamla apparaten hade gjort sitt och efter en viss övergångstid med vidarekoppling till en privat fax har vi nu också stängt ner själva linjen. Antalet meddelanden per fax har minskat kraftigt, så det är bara några få som kommer att beröras av den stängda faxen. Men dessa är nu meddelade.

Inga postförskott

Contra slutar att leverera varor per postförskott. Skälen är tre. Postförskottsavgifterna har höjts markant och i normalfallet kostar postförskott nu 82 kronor plus själva portot, vilket i förhållande till de summor som är aktuella vid beställningar från Contra blir orimligt mycket. För det andra kommer åtskilliga postförskott i retur som outlösta. Det innebär i praktiken att kostnaden för postförskott är ännu högre än 82 kronor. För det tredje accepterar posten inte längre att postförskott läggs på en brevlåda, de måste lämnas in över disk på en av Postens allt färre servicecenter. Vi har av dessa förändringar dragit slutsatsen att Posten egentligen inte vill ha postförskottskunder. För att underlätta för våra kunder erbjuder vi från och med nu en möjlighet att få en exakt uppgift om kostnaden för en beställning. Den kommer per e-post. Vi rekommenderar förskottsbetalning per plusgiro, men tar också emot betalning med kontanter via brev, giring via bankgiro eller överföring via PayPal. I det sistnämnda fallet måste dock betalningen ske i euro eller amerikanska dollar. Vi hoppas dock att den svenska marknaden för elektroniska betalningar ska få fart. De system som finns för närvarande är så föga spridda att det knappast är idé för Contra att ansluta sig till dem i nuläget. Till dess gäller alltså PayPal och betalning i främmande valuta.

Islamismen och den politiska fanatismen

Det är sant att den islamofascistiska terrorn hämtar inspiration från det muslimska begreppet "jihad", heligt krig. När man närmare studerar den islamistiska krigsföringen mot Västerlandet och Israel upptäcker man emellertid också andra förlagor: anarkistterrorn i Ryssland på tsartiden, fascisternas och nationalsocialisternas terror på 1920- och 1930-talen samt de västerländska "stadsgerillornas" terrorism på 1970-talet, för att ta några exempel.

*** Islamisterna, inom och utanför al-Qaida, framställs oftast som särskilt brinnande anhängare av islam. Och förvisso är islamisterna i sin retorik hårt uppknutna till Koranen och profeten Muhammed. När det gäller den islamistiska praktiken – ohämmad terror av olika slag – synes dock de tydliga inspirationskällorna komma från en betydligt yngre ideologisk tradition, vilket gör det befogat att tala om islamisterna som "islamofascister".

Det finns sålunda klara paralleller mellan islamofascisternas metoder och den praktik som utövats av företrädare för det gångna seklets totalitära rörelser i form av kommunism, anarkism, fascism och nationalsocialism. Likheterna är ofta både påfallande och skrämmande.

Nihilisternas terror

Europa och framförallt Ryssland skakades kring sekelskiftet 1900 av en rad terrordåd, ofta riktade mot höga representanter för det etablerade samhället. Bakom dessa terrordåd stod anarkismen, vilken strävade efter ett statslöst samhälle utan någon form av överhet. Dess ideologiske upphovsman anses ha varit den franske tänkaren Pierre-Joseph Proudhon. Denne var ingen våldsförespråkare, men efter honom kom talrika av hans anhängare och efterföljare att förespråka terrorvåld som ett oundgängligt revolutionsredskap. Bland de högt uppsatta personer i västvärlden som mördades av anarkister kan nämnas Frankrikes president Sidi Carnot (1894), kejsarinnan Elisabet av Österrike

Fr.v. Zinovjev, Lenin, Serrati, Balabanova under en Kominternkongress, fyra av den bolsjevikiska terrorns tillskyndare.

(1898), kung Umberto I av Italien (1900) och president William McKinley i USA (1901). 1909 sköts general O.L. Beckman ihjäl i Stockholm av anarkisten Hjalmar Wång.

Störst betydelse fick de anarkistiska våldsdåden i det tsaristiska Ryssland. De ryska anarkisterna kallades här "nihilister", och om deras förödande verksamhet skrev Fjodor Dostojevskij romanen *Onda andar*, vars budskap förblir angeläget. En av de mest ökända operatörerna var Jevno Azef, som var dubbelagent – han arbetade för tsarens hemliga polis Ochrana samtidigt som han organiserade anarkistiska terrordåd. Det ryktbaraste offret för nihilisterna i Ryssland blev premiärminister Pjotr Stolypin, som var i färd med att omvandla det autokratiska Ryssland till ett modernt välfärdssamhälle när han mördades 1911. Ingen mindre än Alexander Solzjenitsyn har hävdat att om Stolypin hade fått fortsätta leva och verka, så hade bolsjevikrevo-

tommy.hansson@contra.nu

lutionen sannolikt aldrig ägt rum.

Rysslands mest ökände terrorförespråkare var Sergej Netjajev, en nära medarbetare till den anarkistiske revolutionären Mikhail Bakunin. Det är om Netjajev Dostojevskij skriver i fiktionens form i *Onda andar*. Netjajev är mest känd för att tillsammans med Bakunin ha författat *Revolutionärens katekes* vilken förhärskar terrorvåldet och gör den bombkastande anarkisten till en tragiskt romantisk figur, isolerad från omvärlden och bara hängiven det revolutionära våldet. Netjajev deltog också personligen i mordet på en student

som avvikit från den revolutionära kretsen till förmån för ett kristet synsätt. En annan känd roman med anarkistiskt våld som tema är Joseph Conrads *The Secret Agent*, som tyvärr hamnat i skuggan av Conrads mer kända verk *Mörkrets hjärta*.

Bolsjevikrevolutionären V.I. Lenin var också en varm anhängare av revolutionärt våld, och hans offentliga tal är fyllda av uppmaningar till bolsjevikerna att skjuta och hänga präster och andra misshagliga element. Sedan det hemliga underrättelseorganet Tjekan bildats omsattes också dessa uppmaningar i praktisk handling. Däremot avvisade Lenin det "oorganiserade" anarkistvåldet och den omogna "vänsterradikalismen", som han i en känd pamflett betecknade som en "kommunismens barnsjukdom".

Fascismen och nazismen

Den politiska terrorismen var naturligtvis också en viktig ingrediens inom fascismen och nationalsocialismen. Den italienska fascismens förgrundsgestalt, Benito Mussolini, betonade ständigt att historien utformas av aktiva minoriteter vilka genom sina spektakulära handlingar – icke minst terrordåd – kan påverka historiens skeende på ett avgörande sätt. Så här utlät sig Mussolini i ett tal 1922 (citerat ur Svante Nordin: *Nittonhundratalet*. Atlantis 2005):

"Fascismen återger 'stil' åt folkets liv. Jag menar färg, kraft, det pittoreska, det oväntade, det mystiska, med ett ord allt, som har betydelse i massornas själ... Tror ni att ni äger tillräcklig entusiasm? Den är nödvändig, ty entusiasmen är en primär och väsentlig kraft i den mänskliga sjä-

len. Man kan ej utföra något stort utan att vara i ett tillstånd av passion, av religiös mysticism.”

De italienska fascisterna tvekade inte att tillgripa terrormetoder när så befanns nödvändigt, även om de inte kan mäta sig med vare sig de ryska bolsjevikerna eller de tyska nationalsocialisterna härvidlag. Det mest bemärkta offret för den fascistiska terrorn var den socialistiske politikern Giacomo Matteotti, som mördades 1924; mordet på Matteotti markerade inledningen till den regelrätta fascistiska diktaturen.

Nazismens terror under dess maktinnehav i Tyskland 1933–45 är alltför välbekant för att närmare beröras här. Det skall bara erinras om att det var genom en kombination av Hitlers politiska mästerskap och SA-truppernas brutala våldsregemente på Tysklands gator som Hitler och NSDAP kunde komma i regeringsställning. Vägen till den ohöjda makten, och, i tidernas fullbord, Förintelsen, gick bland annat via ”De långa knivarnas natt” den 30 juni 1934, då hundratals medlemmar av den nazistiska partitoppen mördades, däribland SA-ledaren Ernst Röhm.

Terror i Europa och USA

Terrorn som politiskt vapen fick förnyad aktualitet på 1960- och 1970-talen, då den så kallade nyvänsterrörelsen utövade ett betydande inflytande i västvärlden. Ledande inspiratör för nyvänstern blev psykopaten Mao Tse-tung i Kina, som i slutet av 1950-talet bland annat hade låtit tiotals miljoner människor svälta ihjäl på grund av en katastrofal industrialiseringspolitik. 1966 initierade Mao ”kulturrevolutionen” som ett sätt att vitalisera det kinesiska samhället och samtidigt bli av med konkurrenter om makten. Kulturrevolutionen släppte loss en ohejdat grotesk terror av närmast anarkistiskt slag. Också utläningar råkade illa ut i en del fall. Flera miljoner människor dog under den kinesiska kulturrevolutionen.

60- och 70-talsvänsterns utövare var i mångt och mycket barn av Mao Tse-tung men höll sig också med ett antal smärre husgudar såsom Kim Il-sung (Nordkorea), Enver Hoxha (Albanien), Ho Chi Minh (Nordvietnam) och Fidel Castro (Kuba). I Europa uppstod flera tätt sammansvetsade grupper – även kallade ”stadsgerillor” – av kommunistiska fanatiker som inte tvekade att använda terrorvåldet som ett viktigt medel i kampen för samhällsomvandling. Den mest kända av dessa grupperingar var Rote Armee Fraktion (RAF) i dåva-

rande Västtyskland, även kallad Baader-Meinhof-ligan efter förgrundsgestalterna Andreas Baader och Ulrike Meinhof. RAF höll tyska förbundsrepubliken i skräck under så gott som hela 70-talet då man spred död och förintelse omkring sig genom exempelvis sprängdåd mot varuhus och riktade mord. RAFs mest beryktade dåd var kidnappningen av och mordet på den västtyske arbetsgivarledaren Hanns-Martin Schleyer.

Baader, Meinhof och de flesta andra RAF-medlemmarna är döda, men den som vill kan ta del av deras förvirrade vänsterideologi genom boken *RAF: texter*, som gavs ut på svenska av Bo Cavefors förlag 1977.

En italiensk motsvarighet till Baader-Meinhof-ligan var italienska Brigati Rossi (Röda brigaderna), främst bemärkt genom kidnappningen och mordet på tidigare premiärministern Aldo Moro. På brittiska öarna härjade vid samma tid socialistiska Irländska republikanska armén (IRA) och radikala avknoppningar av den, bland annat med benäget stöd av Libyens ledare Moammar Khadafi. I Japan fanns Röda armén. Liknande grupperingar fanns för övrigt litet varstans, också med fascistiska förtecken (främst i Sydeuropa).

I Vietnam använde Viet Cong-gerillan våld mot oskyldiga som ett medvetet led i kampen för ett enat, kommunistiskt Vietnam genom exempelvis bomb- och raketattacker mot marknadsplatser, skolor och byar.

Inte heller USA förskonades från den vänsterpolitiska terrorn. Banbrytande var där The Weathermen med bombdåd som specialitet. Sedan kom The Symbionese Liberation Army (SLA), som blev världskänd i samband med ett bankrån vid vilket den kidnappade Patricia Hearst, dotter till ägaren av en välkänd tidningskoncern, deltog. Gruppen hade hjärntvättat unga Hearst och förvandlat henne till en våldsverkande extremist. Ytterligare en bisarr terroristgrupp i USA var Black Panthers (Svarta pantrarna), en negergrupp som ett tag blev föremål för varma sympatier från nyvänsterrörelsen i stort, ej minst i Sverige.

Islamofascisterna

Likheterna mellan ovan beskrivet revolutionärt våld och den fortgående islamofascistiska våldsutvecklingen är påfallande. Den islamistiska terrorn kan allmänt sägas harmoniera med den muslimska

doktrinen om *jihad*, det heliga kriget mot ”de otrogna” somi sin mindre militanta version också kan ses som en andlig kamp för den ”rättroende” på vägen mot frälsning. I Koranen finns gott om uppmaningar till profeten Muhammeds efterföljare att fara hårt fram med ”förnekare” och ”otrogna”, exempelvis genom bruk av svärd, korsfästelse och stympningar (se exempelvis surorna 5:33/5:37 – olika numreringar förekommer – och 8:12). Den epidemi av självmordsattacker som skett under senare år kräver dock en utökad förklaring.

Jag skall injaga skräck i deras hjärtan som äro otrogna; halshuggen dem och huggen av dem alla fingrarna!
Sura 8:12

På många sätt kan de islamofascistiska/islamistiska våldsverkarna ses som en medveten, revolutionär förtrupp i enlighet med Lenins och Mussolinis teser. Uppgiften är att bereda vägen för det världskalifat som hägrar vid horisonten, ett ideal jämförbart med marxismen-leninismens kommunistiskt klasslösa idealsamhälle och anarkisternas statslösa samhälle utan förtryckande överhet. Terror och hot om terror används för att injaga skräck i de hatade västerländska samhällena med dessas individuella frihet, demokrati, sekularisering, kvinnoemancipation, sexualisering och judeo-kristna traditioner.

Den islamistiska synen på västerlandet är inte olik det synsätt som Lenin myntade i sin teori om ”imperialismen”. Imperialismen var, förkunnade Lenin, kapitalisternas ”högsta stadium”, en sista utväg för att behålla makten genom att skaffa sig kolonier utomlands så att de kunde suga ut fattiga länder i vad som numera kallas ”tredje världen”. Lenins retorik rikade in sig på de många i västvärlden som kände dåligt samvete över västs välmåga som kontrast till eländet i Afrika, Asien och Latinamerika. I dag framställs på motsvarande sätt, icke minst av så kallade intellektuella, ofta arabvärlden som ett offer för USAs och ”sionisternas” utsugning och imperialism.

Det verkliga förhållandet är naturligtvis att de missförhållanden som råder i muslimska länder, inte minst i arabvärlden, mer är ett resultat av korruption och inkompetent styre än någon västerländsk ”utsugning”.

Stormuftin i Jerusalem

Man måste i detta perspektiv komma ihåg att inom den muslimska kontexten har individen inget egenvärde. Den enskilda människan får en betydelse bara i relation till kollektivet, såsom staten, den styrande klanen eller det hägrande kalifatet. Så har det alltid varit i totalitära diktaturer, vare sig dessa har kallats muslimska/muhammedanska, kommunistiska, fascistiska eller nationalsocialistiska. Individer som av någon anledning inte passar in i mönstret har inget värde och kan saklöst dödas, torteras eller spärras in, i lindrigare fall tvingas i landsflykt.

Vidare finns det osökta likheter mellan nationalsocialismens respektive islamofascisternas hat mot judarna. För Hitler framstod Europas judar som inkarnationen av all ondska, *untermenschen* som måste utrotas. Konflikten mellan judar och araber går visserligen flera tusen år tillbaka i tiden men rymmer samma typ av hätskhet från den arabiska/muslimska sidan. Profeten Muhammed tvekade inte att massakrera såväl judar som kristna under de fälttåg, som på 600-talet förde islam till makten över arabvärlden.

I den pågående konflikten mellan staten Israel och araber/palestinier har det övergripande målet för de sistnämnda städse varit att utplåna Israel och kasta judarna i Medelhavet, en inställning som ledde fram till en rad krig med början redan vid Israels grundande 1948, och som alla slutade med förödmjukande förluster för arabsidan. Det har funnits och finns sannolikt allttjämt militanta judar/israeler med motsvarande inställning gentemot araberna/palestinierna – man kommer att tänka på Baruch Goldsteins vansinnesdåd med 29 massakrerade araber som följd i slutet på 1980-talet – men de har varit i försvinnande minoritet.

En länk mellan nazistiskt och arabiskt judehat var Jerusalems stormufti Hadj Amin al-Husseini, en släkting till PLO-ledaren Yassir Arafat, som omedelbart efter sin utnämning till stormufti (högste muslimske ledaren) 1921 lät anställa en massaker som kostade 43 judar livet. Sedan Andra världskriget brutit ut stod al-Husseini i spetsen för ett irakiskt, syriskt och libanesiskt uppror mot de allierade; han var även inblandad i ett protyskt kupp försök i Bagdad 1941.

Stormuftin var en svassande beundrare av Adolf Hitler, som han besökte i oktober 1941, sedan han flytt till Berlin och givetvis hälsats med stor gästfrihet. En hög

Hadj Amin al-Husseini, Jerusalems stormufti, tas emot av Hitler 1941.

nazitysk tjänsteman vittnade i Nürnberg-rättegången 1946 om att al-Husseini varit en entusiastisk förespråkare för Förintelsen av judarna. Stormuftin slog sig efter kriget ner i Kairo, där han organiserade angrepp på judiska församlingar och gav logi åt nazister på flykt undan rättvisan.

Politisk fanatism

Det islamistiska hatet mot judarna och Israel kan bara mäta sig mot hatet mot USA, ”den stora Satan”, som ju också blev föremål för de spektakulära terrorattackerna den 11 september 2001 mot World Trade Center i New York och Pentagon. Det plan som störtade på landsbygden i Pennsylvania torde ha varit på väg mot antingen Vita huset eller Kongressen i Washington, D.C men tvingades avbryta den missionen efter ett hjältemodigt ingripande från passagerarna. Också Hitler hyste ett oblidkeligt hat mot USA. Svante Nordin visar i sin bok *Nittonhundratalet* hur Hitler i manuskriptet till sin opublicerade ”Andra bok” (1928) vidhåller att det är USA som i längden är huvudfienden i kampen om herraväldet i världen.

Såväl kommunismen som fascismen och nationalsocialismen hyllade och använde sig flitigt av teknikens landvinningar i samhällsomvandlingens tjänst, och detta gäller också den islamofascistiska/islamistiska rörelsen vilket framgår med all önskvärd tydlighet av händelserna den 11 september 2001, då moderna passagerarflygplan användes som projektiler av terrorister som gått på flygutbildning i USA. Videoinspelningar, internet, sofistikerad kommunikation via mobiltelefoner liksom sprängladdningar är annan modern rekvisita som brukas flitigt av bin-Ladin et consortes.

Sedan är det en annan sak att islamisternas idealsamhälle mer liknar profetens 600-tal än nutiden i fråga om teologiska

ideal och synen på människorna.

I ett avseende är de islamofascistiska våldsverkarna avsevärt grymmare än till exempel de ryska nihilisterna, vilka koncentrerade sin terror till samhällets toppar. Självordsmördarna/terroristerna i USA, England, Spanien, Israel, Irak, Afghanistan och Pakistan tar ingen som helst mänsklig hänsyn utan mördar och lemlästar godtyckligt män, kvinnor och barn.

Det vore på sitt sätt förstäligt om en anarkist eller kommunist, som bara ser människan som ett stycke materia i rörelse, betedde sig så. Den stora gåtan är emellertid hur människor som gör anspråk på att företräda andliga ideal och tror på en barmhärtig Gud kan ta både sina egna och andras liv. Det får mig att tro att de religiösa ideal som framförs i sammanhanget är underordnade den politiska fanatismen. Det är precis samma typ av fanatism som behärskade Baader-Meinhof-ligan och Röda brigaderna på 1970-talet och Adolf Hitler och nationalsocialismen några årtionden tidigare.

Den surrealistiske filosofen André Breton hävdade att ”den enklaste surrealistiska handlingen” består i att ta en pistol, rusa ned på gatan och ”ge eld blint rakt in i mängden så fort man kan trycka in avtryckaren” (citerat ur Nordin). Eller binda fast sprängladdningar runt kroppen, gå in på en restaurang och detonera...

Den här analysen har alltså, jag understryker detta, ägnats den extrema variant av islam som kan benämnas ”islamism” och/eller ”islamofascism” vars aktivister utgör en revolutionär förtrupp med uppgift att bereda vägen för det kommande ideal-samhället, i det här speciella fallet det som fanatikerna kallar ”kalifatet” omspannande hela världen.

De flesta muslimer utövar dock sin religion i stillhet och avskyr sannolikt det revolutionära våldet.

Raoul Wallenberg hyllas i världen - och skändas i Stockholm

Raoul Wallenberg i New York

Utanför FN-högkvarteret i New York står ett magnifikt monument skapat av den ungerske konstnären Gustav Kraitz. De fem monoliterna är gjorda av svensk diabas och kullerstenen är hämtad från de judiska kvarteren i Budapest. I bakgrunden finns den attachéväska som också finns i Kappsta på Lidingö. Monumentet restes 1998.

Raoul Wallenberg i Buda

Redan 1987, två år innan kommunismens fall, restes en staty skapad av Imre Varga på Pest-sidan i Buda. Den ligger långt ut från centrum, men är stor och mäktig och syns till höger på spårvagnslinje 56 från Moszkva tér. Varga hade kännedom om att Pal Patzays staty i Debrecen (se nästa sida) egentligen symboliserade Raoul Wallenberg och lyckades beställaren ovetande lägga in en relief av Patzays antitotalitära symbolik på ett av de stenblock mellan vilka Raoul Wallenberg träder fram..

En replik av Vargas staty har senare rests i Tel Aviv. Foto C G Holm.

Raoul Wallenberg på Lidingö

Raoul Wallenberg föddes i Kappsta på Lidingö 1912. Hans barndomshem brann ner på 1930-talet, men i den kvarvarande husgrunden har ett monument av konstnären Gustav Kraitz rests. Det är Raoul Wallenbergs diplomatportfölj i brons med initialerna "R.W." Portföljen ingår också som en del i Wallenberg-monumentet av samme konstnär i New York. Kappsta ligger bara några hundra meter från Agas gamla huvudfabrik på Lidingö. Monumentet donerades av Agas förre VD Marcus Storch, vars pappa Hilel Storch var jude från Tyskland.

Stockholms-skulptören Willy Gordon har gjort en monumental skulptur av Raoul Wallenberg som rests utanför Stadshuset på Lidingö. Anonyma händer sträcker sig efter de skyddspass som Wallenberg delade ut – de anonyma händerna ska symbolisera att alla fick den hjälp som Wallenberg kunde ge. Foto C G Holm.

Raoul Wallenberg i Pest

På Pest-sidan av Donau i Budapest, i de gamla judiska kvarteren, där Raoul Wallenberg gjorde sin insats, finns detta monument över Raoul Wallenberg. Det skapades av konstnären Pal Patzay 1953, men det stoppades av ryssarna av politiska skäl. Eftersom statyn var färdig transporterades den till en läkemedelsfabrik i Debrecen där den fick symbolisera människans kamp mot sjukdomen istället för Raoul Wallenbergs kamp mot nationalsocialismen. Efter kommunismens fall, 1999, ställdes en replik av statyn upp i Budapest. Nu tydligt dedicerad till Raoul Wallenbergs minne. Foto E. Hoffmann.

Raoul Wallenbergs portfölj i brons. På grunden av hans nedbrunna barndomshem på Lidingö.

Raoul Wallenberg var svensk diplomat som räddade tiotusentals judar undan Adolf Eichmanns utplåningsstyrkor i Budapest under Andra världskrigets slutskede. Wallenberg greps av sovjetiska förband sedan dessa erövrat Budapest från tyskarna. Han fördes bort och försvann i det kommunistiska fängelse- och lägersystemet. Svenska regeringen, med socialdemokraten Östen

Undén som utrikesminister, gjorde knappt märkbara insatser för Raoul Wallenberg.

Raoul Wallenberg är jämte Winston S. Churchill amerikansk hedersmedborgare. Hans monument finns föutom i här nämnda städer i bland annat London, Washington, Toronto, Sydney, Los Angeles, Jerusalem, Buenos Aires och Moskva.

Raoul Wallenberg i Stockholm

Runt om i världen finns statyer som hedrar Raoul Wallenberg. Sammanlagt finns ett trettiotal Wallenberg-monument. I Stockholm finns en samling formlösa bronsklumpar som sägs vara tillägnade Raoul Wallenberg. Men de är snarare en symbol för svensk utrikespolitik och svensk feghet. Gunnar Gavelin skrev en insändare i *Contra* när monumentet var nytt: "Nu kan vi se tolv svikare av Raoul Wallenberg som stora sniglar röra sig mot Nybrovikens vatten i en förtvivlad och hopplös strävan efter nåd – som om den skulle finnas där. Skuggor ur Dantes inferno. Alla mänskliga drag har försvunnit. Kvar är bara de stelnade formerna av fördömda själar" Foto: Tommy Hansson.

Domedagsprofetior om miljön ingen nyhet

Vi har lagt den kallaste och snörrikaste vintern på åtskilliga år bakom oss. Och i Ryssland, Östeuropa och Asien har som vanligt under senare år åtskilliga människor frusit ihjäl till följd av skenande köldgrader. Det stör emellertid inte växthusideologerna, dessa figurer som hävdar att ökade utsläpp av så kallade växthusgaser obönhörligt förosakar ett allt varmare klimat och som bland annat låg bakom Naturvårdsverkets propagandakampanj för något år sedan som gick ut på att snö och kyla snart skulle vara ett minne blott (också den kampanjen lanserad under en fimbulvinter).

★★★ Några av våra vanligaste TV-meteorologer måste räknas in bland växthusideologerna. Till dessa hör Martin Hedberg, som enligt tidningen *SödertäljePosten* (24/2 2006) inom ramen för ett samarbete mellan Södertälje kommun och Naturvårdsverket åker runt i skolorna "för att göra ungdomar mer medvetna om fenomenet" [växthuseffekten och klimatförändringar].

"Jag tror att många tänker att man kan ändra tillbaka klimatet till hur det var från början men det går inte", citeras meteorolog Hedberg. "När man väl har stoppat in mer växthusgaser i atmosfären och ändrat ett vädermönster går det inte att komma tillbaka till det ursprungliga." Samtidigt hävdar Hedberg, vilket kan tyckas vara paradoxalt, är det så att "Kombinationen av människans påverkan och naturliga klimatförändringar är oförutsägbar." Enligt Hedberg går mänskligheten, som en följd av mänsklig klimatpåverkan, mot "mer extremväder som stormar och orkaner".

Han lugnar oss emellertid med att han själv kommer att renovera sitt hus och installera solfångare "och annan miljövänlig teknisk utrustning."

Kyotoprotokollet – en bluff

Det kan knappast råda någon tvekan om att växthusideologerna i dag står för det mest politiskt korrekta som tänkas kan inom miljöpolitiken, något som icke

minst framgår av det så kallade Kyoto-protokollet som uppmanar världens länder att begränsa användningen av de ämnen som anses framkalla växthuseffekten och därmed långtgående klimat- och väderförändringar. Men det finns disparata röster.

En oliktankande i växthusfrågan är således meteorologen och forskaren Tage Andersson, som torgförde sina synpunkter i *Expressens* debattavdelning "Sidan 4" den 16/2 2006. Rubriken uppmanar oss: "Tro inte på sagan om växthuseffekten". I själva verket, menar Andersson har växthuseffekten utvecklats till att bli en "skenvetenskap som utnyttjas i politiska syften." Och det famösa Kyotoprotokollet avfärdar Andersson som en "bluff", och dessutom en oerhört kostsam sådan.

Växthusideologin går ut på att jordens temperatur stiger till följd av att all förbränning på jordklotet producerar koldioxid och att denna process accelererar på grund av mänskligt genererade utsläpp, exempelvis genom biltrafik. "Vi bombar-

tommy.hansson@contra.nu

deras ständigt", skriver Tage Andersson, "med domedagsprofetior om allt negativt denna utveckling kommer att innebära. Ett exempel är den handlingsplan för att förutse och förhindra riskerna för naturkatastrofer som Statens geotekniska institut [SGI] i dagarna överlämnat till regeringen. SGIs generaldirektör Birgitta Boström säger att vi kommer att få katastrofal värme, förödande skyfall och så vidare."

Det domedagsscenario som så ofta frammanas bygger emellertid på absakta teorier. Andersson framhåller: "De produceras med en sorts atmosfärmodeller, så kallade klimatmodeller. Alla västländer har institut som arbetar med sådana, i Sverige Rossbycentret vid SMHI." Men det är viktigt att komma ihåg att de scenarior som framställs av dessa modeller inte är några prognoser och inte kan verifieras: "De är långt ifrån slutgiltiga, deras resultat ändras alltefter som klimatmodellerna utvecklas. Men de framställs ständigt som 'sanningar' som ska styra vårt agerande..."

"Tron att vi med politiska medel ska styra klimatet vittnar om en hybris utan like!" fastslår meteorolog Tage Andersson. En aktuell fråga i sammanhanget är exempelvis

vad politikerna skall göra åt det påstådda faktum att barr från barrträd, enligt nyligen presenterade forskarrön, avger ämnen som ökar föroreningarna i jordens atmosfär.

Lilla istiden

Vad som tycks stå klart är att jordklotet som helhet blivit något varmare under det senaste seklet. Det rör sig globalt om en stregring av lufttemperaturen om cirka 0,7 grader Celsius. Under perioden 1940 till 1975 föll dock temperaturen med omkring 0,2 grader Celsius. Någon pålitlig trend när det gäller temperaturutvecklingen går därför inte att urskilja. Detta gör att Kyotoprotollets långtgående förutsägelser ter sig långt ifrån självklara.

"Protokollets kostnader blir enorma", inskärper Tage Andersson. "Trovärdiga beräkningar visar att de från introduktionen den 16 februari 2005 till nu nått 150 miljarder US dollar. Och fortsätter att stiga. Det är inte så underligt att USA har dragit sig ur Kyotoprotollet."

I stället för att försöka hindra snabbt utvecklande länder såsom Indien och Kina att snabbt bygga upp sina industrier och därmed öka sitt välstånd, menar Andersson, bör vi sträva efter att erbjuda dem bättre och mindre förorenande tekniker (det är främst kol som kommer till användning, men Kina har nyligen förutskickat en kraftig utbyggnad av den "rena" kärnkraften).

Också myten om att industriutsläpp genererar ökad frekvens av "oväder", inklusiva stormar och orkaner, ifrågasätts av Tage Andersson. Stormar av typ "Gudrun" (januari 2005) upplevde vi exempelvis både 1902 och 1969, och ännu värre lär det ha blåst den 29 januari 1850 då ett par hundra människor dödades.

Tage Andersson: "Hur stor del av den pågående klimatfluktuationen människan orsakat kan ingen seriös forskare avgöra. Faktiskt kan den vara helt naturlig."

Sanningen är att klimatet i världen har fluktuerat ända sedan Adam och Evas dagar. Under bronsåldern rådde subtropiskt klimat på våra breddgrader, medan det blev kallare med järnålderns inträde. Sedan kom en ny värmeperiod under tiden 900–1300, då vikingarna bland annat drev jordbruk på Grönland och dåtidens engelsmän odlade vin (det som numera produceras i Storbritannien är knappast drickbart). 1500–1800

blev det återigen kallare och man talade om "lilla istiden". (En klimatförändring som bland annat gjorde det möjligt för Karl X Gustaf att tåga över Bälten och invadera Danmark).

Nypa salt

Så visst förändras vårt klimat. Däremot kan vi inte, med vårt goda samvete i behåll, kategoriskt hävda att detta sker till följd av mänsklig påverkan. De datorsimulerade katastrofscenarier som med jämna mellanrum produceras måste därför tas för vad de är – en del i en fantasifull teoribildning som inte kan verifieras. De bör därför tas med en betydande nypa salt.

Tage Andersson är långt ifrån den ende som uppmärksammat detta faktum. Teoribildningen om växthuseffekten och dess förmodat globala uppvärmning har också ifrågasatts av forskarna professor Ross McKittrick, verksam vid Fraserinstitutet i Vancouver, Kanada, och Stephen McIntyre, matematiker och mineralexpert. De har väckt viss uppmärksamhet genom att ifrågasätta den datoranimerade "prognos" som framställts av den internationella klimatpanelen IPCC och som även kallats "hockeykurvan" – kurvan i fråga visar hur jordens temperatur legat stilla under en längre tid för att sedan plötsligt stiga, ungefär som bladet på en liggande ishockeyklubba.

McKittrick och McIntyre insåg snabbt att IPCC-kurvan inte stämde. Det visade sig att den analysmetod som använts av ledande IPCC-forskare alltid ledde till diagram av typ hockeyklubba oavsett grunddata. Dessutom stödde sig de datorkörningar som använts vid framställandet av kurvan på kontroversiella populationer av småväxta träd, träd vars tillväxt inte beror på klimatet.

McIntyres och McKintricks rön presenterades i tidskrifterna *Energy & Environment* och *Geophysical Research Letters* i februari 2005 och drog teserna om en människoframkallad klimatförändring i tvivelsmål.

Naturens förfall

Vår egen tids teorier och tankar om naturens förfall är på intet sätt unika. Liknande reaktioner har förekommit då och då i mänsklighetens historia. En sådan tidpunkt inföll kring åren då den lutherska reformationen ägde rum. I Östra Stenby utanför Norrköping kunde kyrkoherde Joen Klint i sin bok referera till märkliga fenomen, som iakt-

Bilen, en av den moderna tidens verkliga miljöbovar – om vi får tro miljövästerns propaganda.

tagits runtom i landet. Det hade exempelvis regnat blod på åkrarna, och från skyn hade avhörts mullrande basunstötar och sällsam änglasång så underbar att de som åhörde fenomenet "i gleder försmechtatt."

Över huvudstaden Stockholm hade åtskilliga kunnat iakttaga en skimrande bild av Kristus förlossaren, erinrande om Bibelns förutsägelse att Kristus skulle uppenbara sig på himmelens skyar. Andra iakttagare hade kunnat se de döda dansa över hustaken, och ur jordens innadöme hade hörts "bulrande krigshäerar" med "mykin hästagny". Många väntade i den situationen på Kristi tillkommelse.

I en sådan domedagsliknande miljö var det naturligt att föreställa sig naturens gradvisa förfall eller "åldrande". "Själve Luther höll de järtecken som visat sig på senare år för sytptom på att naturens grundlagar var stadda i upplösning", heter det i en uppsats av Håkan Håkansson ingående i *Signums kulturhistoria: Renässansen* (2005): "Genom syndafallet hade inte endast människan utan skapelsen i sin helhet dömts till förgänglighet och död – 'himmelen skall upplösas såsom rök och jorden nötas ut såsom en klädnad', hade redan profeten Jesaja förkunnat. Tanken kan därefter skönjas hos en rad kyrkofäder och medeltida auktoriteter, för att i samband med reformationen närmast bli till allmångods."

I Sverige togfördes teorierna om naturens förfall först av reformatorn Olaus Petri. Efter syndafallet, menade Petri, hade jorden gradvis mist sin kraft och växtligheten avmattats. Djurbeståndet hade beständigt blivit allt magrare, himlen förmådde inte producera sol och regn när det behövdes och människans livslängd och hälsa hade stadigt deklinerat.

Gamla tiders miljöproblem

Man behöver dock inte tillgripa domedagsvisioner av apokalyptisk natur för att inse att det fanns fullt reella miljöproblem för ett antal hundra år sedan. En av 1500-talets "miljöbovar" var den framträngande gruvdriften, vilken också avhandlas i *Signums kulturhistoria: Renässansen* i en uppsats av Anna Götlind. Det förekom i själva verket gigantiska miljöproblem vid denna tid, hundratals år innan det skede som kommit att kallas "den industriella revolutionen" bröt in:

"En fransk resenär som under 1500-talet besökte de svenska gruvdistrikten skriver om skövlad skog och en industriell öken... Malmrostar och smälthyttor, särskilt de i Falun, spydde ut giftig rök som förmörkade himlen. Beskrivningar från senare tid talar om att svavelrökarna från rostarna och kopparhyttorna i Falun vid ogynnsam väderlek kunde kännas ända borta i Mora, nio mil bort... Nyare forskning har visat att den miljöbelastning som blev resultatet av den samlade gruv- och hyttdriften i äldre tid var avsevärt mycket större än den som det moderna industrisamhället är skyldigt till. Utsläppen av svavel och andra miljöpåverkande ämnen var betydligt större i Falun under 1600-talet än i dag, trots dagens täta biltrafik."

Dagens miljörelaterade domedagsprofetior är alltså långt ifrån någon nyhet. Tanken att naturen och skapelsen befinner sig i ett farligt förfall tenderar att dyka upp i skeden i mänsklighetens historia som kan betecknas som kritiska övergångsperioder. Långt ifrån att negligera varnande tecken bör vi dock besinna oss inför den djupa erfarenheten att "intet är nytt under so-

Sagan om välfärdens återkomst

★★★ Johnny Munkhammar, som tidigare arbetat för Svenskt näringsliv men som nu arbetar för Timbro, gav 2004 ut boken *Sagan om välfärdens återkomst*. Enligt Munkhammars bokförlag Hjalmarson & Högberg har den fått igång diskussionen om den stora statens framtid och de demografiska problem som omöjliggör den välfärdsstat som vi har idag. Vad händer när fyrtiotalisterna går i pension?

Munkhammars bok kan lätt ge ett intryck av determinism, att allt är förutbestämt. Men så är det inte. Förvisso är Munkhammar väldigt säker på hur det kommer att bli om vi ingenting gör, utan fortsätter som vi gjort hittills. Enligt Mauricio Rojas, som själv varit marxist i sin ungdom, men som nu är högerliberal, påminner Munkhammars starka övertygelse om de böcker som kommunistiska ideologer skrev under 1800- och 1900-talet. I dessa böcker förutsattes att allt skulle bli katastrof om samhället inte följde den "rätta läran".

Människors skaparkraft

Trots undergångstoner är Munkhammar optimist. Han tror att problemen kan lösas om staten drar sig tillbaka och låter människors skaparkraft ta över. Han tror på människan men inte på politiker. Han tror att samhället i grunden är ett plussummespel och inte ett nollsummespel. Man kan få kakan att växa och detta gynnar alla. Men det förutsätter fri konkurrens, specialisering, privat ägande, strävan efter vinst och avtalsfrihet. Andra förslag som Munkhammar presenterar för att undvika den stora kraschen är flexibel pensionsålder så att fler jobbar längre och ökad egenfinansiering så att utbudet anpassar sig efter efterfrågan.

Författaren är för övrigt väldigt pedagogisk, vilket illustreras i resonemanget om skatter och skatteklivar. I boken används tjänsten gräsklippning som ett exempel. Låt oss anta att din granne vill få gräsmattan klippt och att han är beredd att betala 300 kronor för tjänsten. Låt oss anta att du är beredd att göra det för 250 kronor. I en förhandling kan priset bli 275 kronor. Förutsatt att båda är lika bra förhandlare. I det här scenariot har båda fått mer än de ville ha. Men vad händer om vi för in skatten som en variabel i resonemanget? För enkelhetens skull utgår vi från att

arbetsgivaravgiften är 25 procent. Grannen är fortfarande beredd att betala 300 kronor, och när arbetsgivaravgiften är dragen återstår 225 kronor vilket är lägre än den ersättning som du begärde i första scenariot, det vill säga 250 kronor. För vi då även in en inkomstskatt på 30 procent i scenariot blir resultatet än värre. Då får du enbart ut 157,50 kronor. Är du då beredd att utföra tjänsten gräsklippning?

Den höga skatten skulle kanske kunna fördras, om den gav mervärde jämfört med ett samhälle med låga skatter. Men Munkhammar visar i kapitlet "Välfärdsparadoxon: hög skatt men låg välfärd", att svenskar som har en högre skattebörd inte får mer vård än amerikaner som har en lägre skattebörd. I Sverige finansieras 83,8 procent av sjukvården via skattesedel, medan motsvarande siffra i USA är 44,5 procent. Samtidigt går 14 procent av USAs BNP till vård medan motsvarande siffra

fredrik.runebert@contra.nu

för Sverige är 9 procent. I pengar betyder det att varje svensk i genomsnitt får vård för 2 270 dollar medan den genomsnittliga amerikanen får vård för 4 887 dollar. Den totala kakan är helt enkelt större i USA än vad den är i Sverige. En brasklapp är dock vad denna kostnadsskillnad kan bero på. Den kan ju faktiskt bero på att sjukvården är dyrare i USA. Som ett exempel är sjuksköterskelönerna högre i USA än i Sverige.

Baumols lag

En faktor som förklarar den offentliga sektorns utveckling, enligt Munkhammar, är Baumols lag som handlar om att produktiviteten för tjänster inte ökar lika snabbt som produktiviteten för varor. Det som tidigare krävde tio arbetare och en månad kan nu inom varuproduktionen genomföras av tre arbetare på en vecka. Då varuproduktionen hela tiden effektiviseras mer än tjänsteproduktionen, kommer en större andel av befolkningen att arbeta inom tjänstesektorn. Föreställ er utvecklingen av telefoner och sjukvård.

År 1965 arbetade 1000 personer med att tillverka telefoner och 1000 med vård. År 2000 hade den förbättrade produktiviteten medfört att endast 500 personer arbetar med att tillverka telefoner och att produktionen av telefoner är dubbelt så

stor som 1965. För att få samma tillväxttakt inom vården måste man anställa fler. Samtidigt har löneutvecklingen varit lika bra hos telefontillverkarna som hos vårdpersonalen, trots att vårdpersonalen inte producerar mer. Det säger ju sig självt att det uppstår problem med vårdkvaliteten och den framtida löneutvecklingen.

När vården finansieras via skattesedeln måste skatterna hela tiden höjas för att kunna finansiera tjänster som relativt sett blir allt dyrare jämfört med varor. Om man inte ändrar på detta skulle den kommunala skattesatsen att behöva vara över 60 procent för att kunna finansiera vården, förutsatt att tillväxten inte påverkas av skattehöjningarna.

Vad ska då göras? Munkhammars kortfattade svar är att öka egenfinansieringen och låta marknadskrafterna ta över mer. Planekonomi leder till ineffektivitet och långa vårdköer. Europeiska Centralbanken har analyserat den offentliga sektorns effektivitet i 23 länder. Slutsatsen är att effektiviteten ökar ju mindre den offentliga sektorn är. USA, Japan och Luxemburg har den mest effektiva vården inom offentlig sektor, och om Sverige vore lika effektivt skulle vi kunna sänka skatten med 43 procent och få samma vård som idag.

Skatten måste sänkas

Johnny Munkhammar förklarar också varför skatten inte kan höjas utan måste sänkas. Först och främst påverkar skatter tillväxten. För det andra är det svårare att dra in höga skatter när samhället är heterogent eftersom kraven på staten blir för många. Ju mer homogent ett land är, desto lättare blir det för staten att tillfredsställa medborgarnas behov. Argument för att skatterna kan sänkas, är att 80 procent av all skatt som en genomsnittlig skattebetalare betalar in till staten går till en själv. Det som återstår, alltså 20 procent, går till omfördelning. Därmed kan skatten sänkas, vilket i sin tur tillåter människor att själva spara till välfärdstjänster. Man skulle till och med kunna sänka skatten radikalt samtidigt som man ökar omfördelningen i samhället.

Munkhammar utmanar gamla teser om statens nödvändighet men är emellanåt alltför enkelspårig i sin argumentation. Bokens trovärdighet skulle höjas något genom lite mer ödmjukhet.

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Tommy Hansson och C.G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Snattare är vänsterpartister

Tusen slumpvis utvalda svenskar fick frågan "Har Du snattat någon gång?". Det var stor skillnad mellan partierna. Av vänsterpartisterna svarade 62 procent ja. Av socialdemokraterna 30, miljöpartisterna 29 och moderaterna 25. Den smala vägen företrädde av folkpartisterna 18, centerpartisterna 17 och naturligtvis lägst av alla kristdemokraterna med 14 procent.

(ICA-Kuriren)

Bok hotar samhället!

Vera Efron heter en ryska som började driva affärer när hon kom till Sverige. Det skulle hon inte ha gjort, för företagare är ett skumt släkte, enligt skattemyndigheterna. Efron vägrades att göra avdrag för sina kostnader och rörelsen sattes i konkurs. Hon tog nya tag, skrev en bok med titeln "Aktiebolaget Rysk Roulette" och gav ut den på det nystartade förlaget Efron & Dotter. Det var en satirisk skildring av hur skattemyndigheten kunde driva ett litet nystartat invandrarföretag i konkurs och hur myndigheterna alldeles uppenbart hellre ser att invandrare försörjer sig på bidrag än på hederlig affärsverksamhet. Där kunde historien vara slut. Men det är bara början.

I Rikskriminalens senaste rapport om den "nationella hotbilden" tas boken upp på följande sätt: "De tre olika typerna av påverkan, hot/våld, utpressning och bestickning hänger samman och samspelar på olika sätt. Hot om våld är ett relativt enkelt sätt att försöka influera utgången av ett ärende. Ofta rör det sig om förtäckta hot eller insinuationer. Ett exempel på detta är den bok de ryska systrarna Vera och Lena Efron skrev om sina kontakter med Skatteverket i vilken den tjänsteman som genomförde revisionen namnges". En av grundlagen skyddad bok, som kritiserar vad som (enligt vad vi förstår på goda grunder) anses vara myndighetsövergrepp ska alltså enligt Rikskriminalen vara ett hot mot den nationella säkerheten! Så ansåg

man tidigare i systrarna Efrons hemland. Men i Sverige? Chefen för analysenheten, Tord Modin, försvarar dock rappoorten när han blir tillfrågad. Vera Efron undersöker möjligheten att vidta rättsliga åtgärder.

(Svensk Bokhandel)

Vindkraftverk upprör

Tegnérsällskap

Tillskyndare av så kallade alternativa eller förnyelsebara energikällor försöker inbilla sig själva och omvärlden att vindkraft kommer att kunna tillfredsställa en betydande del av framtidens energibehov. En rad hiskeliga och klart miljöförulande plåtschabrak som kallas vindkraftverk har till den ändan uppförts lite varstans i vårt avlånga land, ibland på synnerligen olämpliga ställen.

Till de mer bisarra förslagen i sammanhanget hör ett vindkraftverk avsett att byggas av Agrivind AB och placeras på Kramboberget i Gränna. Den ideella föreningen Torsten Tegnér-Sällskapet i Ormaryd har protesterat mot planerna hos det i frågan ansvariga stadsbyggnadskontoret i Jönköping och även hållit en manifestation i samband med sitt årsmöte i slutet av april. Saken är den att vindkraftverket enligt planerna skall uppföras endast omkring 40 meter från ett utsiktstorn som ligger Torsten Tegnér-Sällskapet varmt om hjärtat, det så kallade TegnérTornet. "Orimligt", menar

sällskapet.

TegnérTornet är 26 meter högt, att jämföra med vindkraftverkets planerade 74 meter.

Wallenberg i Warszawa

Judiska Museet i Stockholm producerade för ett par år sedan en minnesvärd utställning på temat Raoul Wallenberg: "One Man Can Make a Difference". Utställningen uppmärksammades inte bara i Sverige utan också utomlands, varför den efter sin tid i Stockholm "gav sig ut på turné" till en rad länder och städer världen över. Den 2 februari invigdes utställningen på Jewish Historical Institute i Polens huvudstad Warszawa, där bland andra Sveriges ambassadör Tomas Bertelman och Judiska Museets chef Yvonne Jacobsson höll tal.

Wallenbergutställningen bör ha särskilda förutsättningar att uppmärksammas just i Warszawa, där före Förintelsen var tredje invånare var jude. Polen hade före Andra världskriget i själva verket en av världens största judiska befolkningar: 3,5 miljoner judar bodde i Polen innan Hitler och Stalin delade upp landet mellan sig som en följd av Molotov-Ribbentroppakten. I det förkrigstida Polen fanns, efter mer än 800 års judisk närvaro i landet, en rik jiddisk-kultur och en livaktig sionistisk rörelse. Allt detta sopades bort av Förintelsen. I gettot i Warszawa bodde 1940-43 430 000 judar; 47 underjordiska tidskrifter gavs ut i gettot. Efter krigsslutet 1945 återvände 200 000 polska judar som flytt till Sovjetunionen, under det att 50 000 judar lyckats överleva

Judiska Museets Wallenberg-utställning – varav här syns en del – har blivit en succé i Sverige såväl som i utlandet. (Foto: Tommy Hansson)

det nazistiska folkmordet i Polen.

I slutet av 1940-talet stack dock anti-semitismen åter upp sitt fula tryne, och flera pogromer – den mest kända av dessa ägde rum i Kielce – skördade hundratals liv. Många polska judar bestämde sig då för att lämna Polen för gott, och det judiska liv som ändå fanns kvar utplånades av de kommunistiska regimerna med de så kallade antisionistiska utrensningarna 1968 som kulmen. Efter den polska kommunismens fall 1989 har dock det judiska livet och den judiska kulturen återuppstått, och många människor som tidigare inte låtsat eller ens vetat om sitt judiska ursprung har blivit intresserade av att få veta mer om sina rötter. I Warszawas judiska församling uppges i dag finnas omkring 7000 medlemmar medan övriga warszawabor med judiskt påbrå väljer att stå utanför församlingen.

Efter att ha visats i Warszawa kommer Raoul Wallenberg-utställningen att ta vägen till Banja Luca i den serbiska delen av Bosnien.

(*Museibladet, nyhetsblad från Judiska Museets Vänförening*)

Kungen 60 år

Den 30 april firade konung Carl XVI Gustaf sin 60-årsdag. Under innevarande år kan kungaparet dessutom fira sin 30e bröllopsdag, vilket också innebär att drottning Silvia varit landets drottning i 30 år. Henrik S. Järrel, ordförande för Riksdagens rojalistiska nätverk, påpekar i en artikel i tidskriften *Royalisten*, organ för Rojalistiska föreningen (1/2006) att i Sverige tillämpades ända fram till 1979 agnatisk tronföljdsordning, det vill säga endast manliga medlemmar av ätten Bernadotte kunde arva kronan. Numera har vi dock, som en följd av 1970-talets grundlagsreform, full kognatisk tronföljd, alltså äldsta kungabarnnet oavsett kön ärver kronan.

Regeringsformen av år 1974 berövade kungen det lilla som eventuellt återstod av hans redan tidigare hårt beskurna makt. I dag är således konungen, fastän fortfarande innehavare av amirals och generals grad, inte formellt landets ÖB vilket fordomdags var fallet. De tidigare beslutskonseljerna på Kungliga slottet med statschefen som ordförande avskaffades, liksom riksdagens högtidliga öppnande.

För de flesta svenskar, påpekar Järrel, fyller dock konungen alltjämt en viktig symbolfunktion. Järrel skriver: "Med drygt trettio års perspektiv på 1974 års

Regeringsform skulle jag för egen del förorda att statschefen tydligare knöts till sitt representativa ämbete... En åtgärd vore att införa kvartalsvisa informationskonferenser då statsråden kortfattat orienterar statschefen om det viktigaste inom sina respektive ämnesområden och sakfrågor kan besvaras."

Den socialdemokratiska regeringen verkar tendera att alltmer negligera konungen i väsentliga angelägenheter, varför någon form av regelbunden samvaro mellan statschef och regering säkert vore på sin plats. Särskilt med tanke på den starka ställning kung och monarki bevisligen åtnjuter i folkdjupet.

Sjödins läxa

Socialdemokratins ledarskikt ägnade efter vanligheten klasskampens dag (1 maj) åt nostalgisk retorik. Bland talarna märktes SSUs egen krogslagskämpe, Anna Sjödin, som talade i Tyresö, Upplands-Bro och Norrtälje. På massmedias fråga om hon lärt sig någon läxa av uppträdet på Crazy Horse, där hon enligt uppgift i fyllan och villan gav sig på ordningsvakterna med slag, sparkar och verbala tillmälen, svarade hon: "Ja, att aldrig mer sätta min fot på Crazy Horse."

Det gläder oss förvisso att Sjödin inte planerar att ånyo placera sina fötter på vare sig krogen Crazy Horse eller dess ordningsvakter. Ett mer tillfredsställande svar hade onekligen varit om hon hade lovat att aldrig mer suppa sig redlöst berusad på offentlig plats. Man frågar sig i sammanhanget vilket

etablissemang som i framtiden kan räkna med före detta rugbyspelare SSU-basens kraftutveckling av tvivelaktigt slag.

Jäv vid prövning av program

Ett av de få sevärd programmen i Sveriges Television under senare år hette "Könskriget" gjort av Evin Rubar. Det avslöjade manshatet inom organisationen ROKS, ledde till att ordföranden avsattes och att en stor andel av anslutna "kvinnojourer" lämnade organisationen. Programmet anmäldes och fälldes för partiskhet av Granskningsnämnden för radio och TV. En av de som deltog i beslutet, Lena Adelsohn Liljeroth, visade sig själv vara aktiv i en ROKS-ansluten kvinnojour och motiverade fällningen med att hon inte sett liknande beteende som i TV-programmet i den egna jourverksamheten. Granskningsnämnden är nu anmäld till JO för jäv. Lena Adelsohn Liljeroth skulle – det är ganska självklart i ett rättssamhälle – aldrig ha deltagit i beslutet.

Stopp för bidrag till kvinnoorganisation

Staten betalar särskilt stöd till kvinnoorganisationer, helst sådana med vänsterprofil. Som en katt bland hermelinerna har Haro, de Hemarbetandes riksorganisation, smugit sig in. Men i år blev det avslag. Efter ansökningstidens utgång infördes nämligen en regel om att en kvinnoorganisation måste ha minst 80 procent kvinnor som medlemmar för att räknas som kvinnoorganisation. Det klarar inte Haro.

UTLANDS-NYTT

Isen växer på Grönland

Gång på gång får vi höra att isen på Grönland smälter och att låglänta delar av jorden riskerar att läggas under vatten. Och så rapporterar *Nansen Environmental and Remote Sensing Center* i Bergen i Norge att det är tvärtom. Under elva år har satelliterna ERS-1 och ERS-2 mätt isens tjocklek och slutsatsen är att isen växer med sex centimeter per år på de delar av isen som ligger över 1 500 meters höjd (vilket är större delen av Grönland). Motsatsen gäller i de låglänta men små kustnära områdena, där isen blir två centimeter tunnare varje år. Sammantaget innebär dock forskarnas resultat att den totala isvolymen på Grönland ökar.

Iraks träskaraber

När USA och dess allierade gick in i Afghanistan och Irak befriade man ungefär 56 miljoner människor från diktatoriskt styre. En intressant folkgrupp bland dessa människor är södra Iraks så kallade träskaraber. Saddam Hussein lyckades förstöra den miljö i vilken dessa levde i tusentals år, men han lyckades inte riktigt utplåna själva folket. Efter befrielsen börjar nu träskaraberna återvända till sina tidigare boplatser.

De mesopotamiska träsklanden, hemvist för träskaraberna, ligger i floderna Eufkrat och Tigris sammanflöde. En tradition gör gällande att just i detta område skall Edens lustgård ha legat. Området var till

början av 1990-talet Mellanösterns största våtmark, hemvist för träskaraberna (även kallade Madan) som skall vara bland jordens äldsta befolkningar med en historia som går tillbaka 5000 år i tiden; därmed utgör detta folk en länk till de forntida sumererna. Man har förflyttat sig med hjälp av vattenfarkoster kallade *mashoofs*, bött i vasshyddor och levt av fisk och vattenbufflar. Förutom de ursprungliga invånarna har dessa träskområden även bebotts av rebeller, inte minst efter shiiternas misslyckade uppror mot Saddam Hussein efter kriget i Persiska viken 1991.

Det var alltså ingen slump att Saddam beslutade sig för att utplåna träskbefolkningen genom att torrlägga cirka 90 procent av området och etablera en militär zon där. Torrläggningen gjorde att många av träskinvånarna svält eller tvingades fly, medan andra greps för att avrättas, torteras och/eller spärras in i regimens fängelsehålor. Också kemiska vapen sattes in mot befolkningen. Saddams utrotningspolitik mot Iraks träskaraber uppmärksammades av omvärlden, bland annat i brittisk television och amerikanska publikationer som tidskriften *Time* och *New York Times*. USAs dåvarande vicepresident Al Gore förklarade till och med att Saddam Hussein måste avlägsnas från makten. Ingenting hände dock förrän den nuvarande Bush-administrationen gjorde slag i saken.

”Så snart de kunde ingrep Förenta sta-

terna och dess allierade för att återställa träskmarkerna och hjälpa folket”, skriver Jay Nordlinger i en artikel i *National Review* (30 januari 2006). U.S. Agency for International Development och andra tränar irakier i området att klara sig själva och samarbetar med viktiga irakiska grupper och individer. Som mest fanns omkring 500 000 träskaraber kring mitten av 1900-talet, men efter Saddams operationer fanns bara cirka 75 000 kvar.

Det beräknas att cirka 100 000 träskaraber har flyttat tillbaka efter Saddams fall och kan se framtiden an med viss tillförsikt.

Sic semper tyrannis...

...så går det alltid för tyranner, det vill säga de går ett hastigt och rättvist slut till mötes. Att så alltid sker är förstås en överdrift, men det finns talrika exempel på att denna världens tyranner förr eller senare hinns ifatt av rättvisan i en eller annan form. Adolf Hitler fann sig till sist inträngd i ett hörn och valde den enklaste utvägen genom självmord (Joseph Goebbels tog livet av hela sin familj innan han gjorde Hitler sällskap). I Nürnberg avrättades en handfull nationalsocialistiska krigsförbrytare efter en omdiskuterad men banbrytande rättsprocess. Hermann Göring gäckade dock rättvisan genom att följa Hitlers exempel.

Entidigare (auktoritär) tysk ledargestalt, Kaiser Wilhelm II, tvingades abdikera och gå i landsflykt. Pol Pot greps slutligen i Kambodjas djungler och avled kort tid därefter. Ugandas Idi Amin störtades och gick i landsflykt. Sovjetunionens och dess öststatstatelliters diktatorer blev snabbt obsoleta sedan deras kommuniststyrda samhällen ramlat ihop som korthus. Rumäniens Nicolae Ceausescu ställdes jämte sin hustru Elena inför militär ståndrätt och arkebuserades.

I dessa dagar ses rubrikens gamla latinska ordstäv bekräftas genom exemplen Slobodan Milosevic och Saddam Hussein. Milosevic trotsade visserligen Haag-domstolens rättvisa efter två års rättsprocedurer genom att dö till följd av en hjärtattack, men därigenom skipades i alla fall någon form av rättvisa. Iraks avsatte diktator, massmördaren Saddam Hussein, står för närvarande inför rätta i Irak och har så här långt kunnat överbevisas om ett par av otaliga grova förbrytelser mot sitt eget folk.

Vad slutet än blir för Saddam Hussein så har den civiliserade världen all anled-

ning att hälsa det faktum att han blir föremål för en ordnad rättslig process med tillfredsställelse. Det är en ynnest som inte vederfors landets regimotståndare. Samtidigt fortsätter ett antal av denna världens tyranner att framleva sin tillvaro i till synes högönsklig välmåga: Kubas Fidel Castro, Nordkoreas Kim Jong-il, Vitrysslands Aleksandr Lukasjenka är några sådana exempel.

Samarbete USA–Indien

USAs president George W. Bush besökte under våren Indien, världens största demokrati. En amerikansk statstjänsteman citerades på följande sätt i samband med Bushs besök: "Indien är en vänskapligt sinnad demokrati belägen mellan de två områden som bekymrar amerikanerna mest: Iran och Kina. Vi är naturliga allierade."

Det finns fog för påståendet, eftersom indierna är det folk som enligt en undersökning genomförd av amerikanska Pew Research Center uppskattar USA mest – 71 procent av de tillfrågade indierna hade en positiv attityd till USA. Det bör i sammanhanget noteras att Indien är det land som har världens största muslimska befolkning och inga kända al-Qaida-aktivister. Ett konkret resultat av Bushs besök i Indien blev att ett samarbete rörande civil kärnkraftsteknologi etablerades, en process som inleddes under den indiske premiärministern Manmohan Singhs besök i USA 2005. Att ett konstruktivt samarbete kunde grundläggas redan i år kom som en överraskning för många bedömare.

Avtalet mellan USA och Indien innebär att Indien "kommer in från kylan" efter provsprängningarna med kärnvapen 1998. Det amerikanska embargot mot högteknologisk export hävs, och Indien får därmed tillgång till amerikansk teknologi och kunskaper. Därtill kommer att det är fritt fram för export från Indien till USA på en rad andra områden och att Indiens beroende av kol och olja minskar. Det görs vidare en klar boskillnad mellan militär och civil kärnkraftsteknik – ingen amerikansk teknik på det militära området får överföras.

(*Nyhetsbrev Indien*)

Förhållandet Nord-/Sydkorea

I aprilnumret av tidskriften *Korea Policy Review*, utgiven av den sydkoreanska regeringsinstitutionen Korean Overseas Information Service, finns ett block som behandlar det pågående samröret mellan de båda koreanska staterna, det demo-

kratiska Sydkorea och det kommunistiska Nordkorea. Den bild som målas upp ter sig hoppfull: "Utsikterna för en fredlig framtid på Koreahalvön förbättras i takt med att utbyten och samarbete mellan syd och nord ökar dramatiskt", lyder således tidskriftens inledande reflektion.

Folk känner sig i allmänhet trygga i förvisningen om att något nytt krig inte kommer att utkämpas på den koreanska halvön, hävdar tidskriften i en artikel av professor Kim Yong-hyun vid Dongguk-universitetet. Det korrekta sättet att handskas med Nordkorea är inte, menar professor Kim, att inta en fientlig attityd. I stället bör nordsidan bemötas som en samarbetspartner. Kim hänvisar till den gemensamma deklaration som utfärdades i samband med dåvarande sydkoreanske presidenten Kim Dae-jungs sammanträffande med Nordkoreas ledare Kim Jong-il i Pyongyang den 15 juni 2000, vilken ligger till grund för den pågående samexistensen mellan de båda länderna.

Det framhålls att det ekonomiska samarbetet mellan syd och nord har utökats och fortsätter med ökad intensitet. 2005 rapporteras handelsvolymen ha överskridit en miljard US dollar, och i dag rankas Sydkorea som Nordkoreas näst största handelspartner efter Kina. Till detta kommer en rad andra samarbetsprojekt mellan de båda koreanska staterna inom vetenskap, sport, kultur, återföreningar av splittrade familjer och så vidare.

Det är symptomatiskt för den officiella, sydkoreanska inställningen att professor Kim i nämnda tidskriftsartikel väljer att inte alls beröra det faktum att Nordkorea är en av jordens få kvarvarande kommunistiska diktaturer, ledd av den storhetsvansinnige diktatorn Kim Jong-il, och därtill ett av världens fattigaste länder. Därav följer att samarbetet mellan de båda länderna med naturnödvändighet måste bli oerhört ensidigt – under det att det välmående och demokratiska Sydkorea ger av sitt överflöd, har Nordkorea mycket litet att erbjuda Sydkorea mer än den rena symboliken.

Allt annat än en bestående fred på Koreahalvön vore en katastrof. Samtidigt står det smärtsamt klart att någon bestående fred – sedan Koreakrigets slut 1953 råder en bräcklig vapenvila – inte kan komma till stånd förrän den stalinistiska regimen i Pyongyang förpassats till historiens soptipp. Den nuvarande, vänsterinriktade regeringen i Seoul har dessvärre valt att förtränga detta faktum. (Se den ingående

analys av den politiska situationen i dagens Sydkorea som presenteras på annan plats i detta nummer av *Contra*).

Kristna utsätts för tryck i den muslimska världen

I flera muslimska länder finns det kristna som lever som förtryckta minoriteter. Deras religion accepteras dock så länge som den utövas i skymundan (i länder som Libyen och Saudiarabien är dock all kristen religionsutövning förbjuden). Men ve den muslim som överger islam för en annan religion. Muhammeds ord är klara: Dödsstraff. Det försökte de muslimska domstolarna tillämpa tidigare i våras i Afghanistan mot Abdul Rahman. Efter internationella påtryckningar kunde Rahman lämna landet och han fick asyl i Italien.

Också i Turkiet skärper regeringen bestämmelserna för de kristna, trots att landet hoppas på medlemskap i EU. En av de viktiga prövpunkterna för Turkiet är den demokratiska trovärdigheten – till vilken naturligtvis religionsfriheten hör.

I Algeriet införde den muslimska – men antiislamistiska – regeringen nyligen förbud mot kristen missionsverksamhet bland muslimer. Upp till fem års fängelse och 100.000 kronor i böter kan drabba den som bryter mot lagen.

Kejsaren Nero var föregångare när det gällde samkönade äktenskap

Inget är nytt under solen. Inte heller samkönade "äktenskap". Den romerske kejsaren Nero klarade till och med av två stycken. Den förste maken hette Sporus och innan Nero "gifte" sig med Sporus lät Nero kastrera honom. Nero genomförde sedan en bröllopsceremoni, betalade brudpeng och klädde den stackars Sporus i brudslöja när han fördes till palatset. Sporus var mycket lojal mot Nero och han var med när Nero jagad av folkets vrede och fientliga trupper begick självmord år 68 efter Kristus. Nero gifte sig också med en frigiven manlig slav som hette Doryphorus.

Nero var känd för sin omåttliga liderlighet, sin grymhet (det var han som kastade kristna till lejonerna på Colosseum) och för att han mördade sin egen mamma, Agrippina. Dessa aspekter på Neros leverne må sakna anhängare idag, men vad gäller hans syn på äktenskapet tycks den vara högsta mode i politiskt korrekta kretsar.

Vänstern på frammarsch i Sydkorea

Republiken Korea – Sydkorea – genomgår för närvarande sin kanske allvarligaste politiska kris sedan landet i mitten på 1990-talet tog steget in bland de fullt utvecklade demokratierna. Situationen kännetecknas av konfrontation mellan höger och vänster, där högern befinner sig i underläge. Koreakännare som *Contra* talat med bedömer att omkring 1/3 av landets befolkning har uttalade vänstersympatier, 1/3 lika uttalade högersympatier under det att 1/3 är neutrala. I nedanstående artikel analyserar professor emeritus **Jeong Yong-seok**, Dongguk University, situationen. Artikeln är en översättning från engelska och var ursprungligen publicerad i tidskriften *Today's World* (januari 2006).

★★★ Den koreanska politiken befinner sig i ett tillstånd av kaos utan paralleller i vår historia på grund av en konflikt mellan vänstern och högern. De flesta koreaner känner att dagens politiska situation liknar den som rådde omedelbart efter Koreas befrielse från Japan den 15 augusti 1945, men den nuvarande vänster-höger-konflikten är i själva verket helt annorlunda jämfört med vänster-höger-konflikten omedelbart efter befrielsen. För 60 år sedan beskyddade en amerikansk administration den regering som fanns i södra Korea, det demokratiska systemet och de demokratiska partierna och undertryckte vänsteranhängare. Vänsteranhängarna var tvungen att gömma sig. Det var nödvändigt för dem att gå under jorden för att undgå att gripas. Till skillnad från detta förhållande så delar den nuvarande regeringen vänsterns böjelser och skyddar vänsterkrafterna. De som befinner sig på högerkanten har tvingats in i ett hörn. Den politiska situationen är motsatt jämfört med hur det var en gång; nu är det det demokratiska systemet som är i kris.

Vänsteranhängarna har beskyddats och deras synsätt paketerats som progressivism av Kim Dae-jung och Roh Moo-hyun. De konservativa anser att den nuvarande regeringen delar vänsterpopulismens böjelser, anti-amerikanism och en positiv attityd till Nordkorea – och liknar en avdelning av det nordkoreanska [kommunistiska] Arbetarpartiet. Om antagonismen mellan de till höger och de till vänster fortsätter, skulle det förr eller senare kunna leda till att inbördeskrig bryter ut i Sydkorea. Yttermera skulle de båda koreanska staternas återförening kunna ske i enlighet med de riktlinjer som förespråkas av den nordkoreanska diktaturen.

Under det att vänsteranhängare stadigt

vinner inflytande känner konservativa det som om situationen närmar sig en kritisk brytpunkt.

Sydkorea i kris

Konservativa har förklarat att de kommer att försvara demokratin. I en tidningsannons publicerad den 25 september 2002 förklarade det Nationella rådet för frihet och demokrati (en konservativ grupp, förkortad NCFD, som 1999 utformade ett förberedande åtal mot Nordkoreas diktator Kim Jong-il) att genom att ge sitt tysta samtycke till den konfederativa plan för återförening som förespråkades av nordsidan i 15/6-deklarationen (det gemensamma uttalande som följde på toppmötet mellan Sydkoreas president Kim Dae-jung och Nordkoreas ledare Kim Jong-il den 15 juni 2000) så förstörde Kim Dae-jung Sydkorea.

I samma annons frågade NCFD: "Hur kan Kim Dae-jung vara president i denna nation?" I en tidningsannons den 21 juli 2004 varnade gruppen också för ett uppror utan vapen. I en tidningsannons den 7 september 2004 tillkännagav Folkets röst, en grupp som leds av doktor Ji Man-won, en pensionerad arméöverste och veteran från Vietnamkriget, inför nationen att nordkoreanerna kunde karaktärisera den nuvarande situationen som "en gyllene tid för Folkets befrielsearmé" [Nordkoreas kommunistiska armé]. I ytterligare en annons två dagar senare kungjordes, under en lista omfattande 1400 namn på prominenta medborgare från ett brett spektrum av verksamhetsfält, i vad som kallades en Deklaration om den nuvarande situationen, ett undantagstillstånd i syfte att skydda frihet och demokrati. Deklarationen fortsatte med att säga att "Republiken Korea har

förlorat sin legitimitet och är i kris."

Man varnade för att, även om Sydkorea ännu inte blivit kommunistiskt, så ansågs det allmänt att landet var inne i en process som kunde leda till att det blev kommunistiskt. Efter detta offentliga tillkännagivande tågade signatärerna genom gatorna mot Blå huset [presidentpalatset i Seoul]. Snart nog hade polisen blockerat deras väg.

En medborgargrupp som kallade sig själv "ett folkråd under ett nödläge" kritiserade, i ännu en tidningsannons, Roh Moo-hyun-läget för att tolerera användandet av uttrycket "Den store ledaren Kim Il-sung" [om Nordkoreas framlidne diktator, fader till Kim Jong-il]. De fortsatte med att uppmana dem som var allierade med presidenten [Roh] att upphöra ge tyst stöd till Nordkoreas kärnvapenprogram, tillämpa en taktik syftande till att förstöra alliansen mellan Sydkorea och Förenta staterna och uttrycka stöd för Kim Jong-ils strategier, vilkas syfte är att göra Sydkorea kommunistiskt. Till detta kommer att, på en närmast månatlig basis, stora offentliga möten och demonstrationer har hållits i anslutning till nyckelplatser i Seoul inklusive Stadshuset.

Orsaken till att så många vanliga medborgare spontant donerat pengar för annonser som tar avstånd från den nuvarande administrationen är att de flesta konservativa förgrundsgestalter, medieföretag och organisationer förefaller ha tappat modet inför radikalernas växande makt, vilken beskyddas av regeringen. Bortsett från *Donga Times* och *Chosun Times* har de flesta andra medieföretag anslutit sig till den nuvarande regeringens radikala böjelser. Organisationer som stöds av det maktavande läget är anti-amerikanska och pro-nordkoreanska. Etermedia förvränger fakta till förmån för samhällets radikala element. Inte så få människor har beklagat sig över etermedia som nedlåtit sig till att fjäska för regeringsmedlemmar. När detta inte har lett till någon förändring, har människor rest sig i stort antal för att rädda nationen.

Radikaler beskyddas

Det är anmärkningsvärt att en demonstration som protesterade mot den anti-amerikanska, pro-nordkoreanska politiken blockerades av polisen. Vid en festival som anordnades den 15 augusti 2005 med bön

Nationalförsamlingen på Yoido-ön i Seoul, med plats för 299 parlamentariker, har blivit en symbol för den demokratiska utvecklingen i Sydkorea. (Foto: Tommy Hansson)

för de båda koreanska staternas fredliga återförening, hölls människor som demonstrerade mot Nordkoreas politik tillbaka av polisen. Den 14 augusti planerade konservativa en presskonferens i syfte att fördöma ett besök av en nordkoreansk delegation vid Nationella gravplatsen, men polisen blockerade den på ett kraftfullt sätt. En ung deltagare greps därför att han försökte skrika: "Ner med Kim Jong-ils diktatur".

På kvällen den 15 augusti förberedde sig konservativt betonade medborgargrupper, såsom Forum för demokratisering av Nordkorea, på att ordna en fotoutställning om mänskliga rättigheter i Nordkorea i anslutning till Seouls stadshus, men polisen kom dit och sade åt dem att deras utställning var olaglig. De stängdes in av en enhet kravallpoiser, vilka i grunden förtryckte medborgare som uttryckte förhoppningen att en diktatur skulle kunna demokratiseras. Å andra sidan intog regeringspartiet en åskådares attityd vid ett offentligt möte där det förekom rop riktade mot USA och till stöd för Nordkorea. Sent på kvällen den 15 augusti hölls "En natt för att uttrycka beslutsamhet till förmån för oberoende och fredlig återförening", arrangerad av Demokratiska arbetarpartiet, Återföreningsunionen samt Folkets union, vid Kyunghee-universitetet; dessa organisationer fördömde Förenta staterna och konservativa i Korea.

Sistnämnda sammankomst inleddes med en videopresentation där det som sades var avfattat på nordkoreanskt byråkratiskt språk och där nordkoreanska slagord användes. Denna film hetsade folket genom att säga: "Förenta staterna massakrerade koreanska

människor. Under tusentals år kan vi inte förlåta Amerikas vildsinthet. Låt oss förenas i kampen mot Förenta staterna." Huvudrepresentanten för Folkets union skrek: "Vi bör störta USA, som har varit emot en oberoende återförening av Nord- och Sydkorea. Förbered er för krig."

För några år sedan kritiserade Norbert Vollertsen, en tysk akademiker och förespråkare för mänskliga rättigheter i Nordkorea, Seoul för att vara precis som Pyongyang. I kontrast till den politiska situationen vid tiden för Koreas befrielse från Japan för 60 år sedan, förtrycks i dag de konservativa under det att radikalerna beskyddas av regeringen.

Det styrande sydkoreanska partiet ignorerade inte dessa varningar från folket; det slog tillbaka. Medlemmar av administrationen betecknade konservativa som anakronistiska kvarlevor från det Kalla kriget uppvisande det brutala uppträdandet hos sådana som hyser egenintresse och är antidemokratiska, reformfientliga tjänare av USA-imperialismen. Detta påminner oss om att kommunister förespråkar klasskamp och revolution. Regeringens repressalier visade att Republiken Korea är inne i en konfrontation mellan högern och vänstern. En sida är anti-amerikansk och pro-nordkoreansk, medan den andra sidan är anti-kommunistisk och pro-amerikansk.

Splittringens ursprung

Konfrontationen mellan högern och vänstern i koreansk politik har spridit sig snabbt därför att det styrande partiet har intagit anti-amerikanska och pro-nordkoreanska

ståndpunkter. Denna trend inleddes när Kim Dae-jung innehade presidentämbetet. Från och med vår förste president, Syngman Rhee, till och med Kim Young-sam, har våra presidenter varit övertygade anti-kommunister och anhängare av Förenta staterna. De presidenter som föregick Kim Young-sam uppskattade i grunden USA, som de menade hade befriat Korea två gånger under 1900-talet, först från Japan och därefter från den Nordkoreanska folkarmén i Koreakriget.

Kim Young-sam var en politiker som utmanade det auktoritära samhället. Han kritiserade tidigare presidenter och kallade dessa "diktatorer" och var stolt över att han hade kämpat för demokrati. Han kritiserade skarpt missbruket av anti-kommunism som ett sätt att få inhemskt politiskt inflytande. I sitt installationstal deklarerade han att han skulle föra en politik som gagnade det koreanska folket snarare än en anti-kommunistisk politik. Han tillkännagav att hans prioritet inte var en allianspolitik utan det koreanska folket. Han företrädde en politik som favoriserade Nordkorea. Han upprättade villkorslöst Lee In-mo, som aldrig hade av sagt sig sina kommunistiska åsikter ens efter 42 år i sydkoreanska fängelser. Detta var ett uttryck för att president Kim kunde komma att se på Nordkorea i ett fördelaktigt ljus.

Detta uppskattades emellertid inte av de nordkoreanska myndigheterna. Tvärtom missbrukade Nordkorea hans vänlighet och ägnade sig åt smutskastning av Sydkorea. Kim Young-sam blev därför mycket arg och besviken. Dessutom drog sig Nordkorea tillbaka från det nukleära icke-spridningsavtalet och gav upphov till misstankar om att man hade kärnvapen, något som hotade Sydkoreas säkerhet. Detta övertygade Kim Young-sam om att han borde övergå till en anti-kommunistisk politik. I november 1993 kungjorde han att nordsidans försök att utveckla missiler och kärnvapen tydde på att den fortfarande avsåg att göra Sydkorea kommunistiskt. I juni 1994 klargjorde han vid flera tillfällen att sanktioner var det enda sättet att handskas med problemet, därför att det skulle vara oacceptabelt om Nordkorea hade ett enda kärnvapen. Tack vare hans grundläggande anti-kommunistiska politik kunde inte vänsteranhängarna i Sydkorea underblåsa anti-amerikanism eller uppmontra pro-nordkoreanska stämningar under hans ämbetslid.

Politiken att motarbeta kommunismen,

vilken hade tett sig som en ogenomtränglig mur i dittillsvarande sydkoreansk politik, började kollapsa under Kim Dae-jung-administrationen; synsätt som var gynnsamma för Pyongyang spreds. En av Kim Dae-jung-regeringens första handlingar var att betala en enorm summa pengar till nordsidan genom storföretaget Hyundai i syfte att inleda resorna till berget Kungang. Hyundai skrev på ett kontrakt som förband dem att betala motsvarande 940 miljoner dollar till Nordkorea för att det skulle öppna reseprogrammet. President Kim betalade också i hemlighet 500 miljoner dollar för att toppmöten mellan Nord- och Sydkorea skulle kunna hållas.

Han förbättrade Kim Jong-ils image i sydkoreanska medborgares ögon genom de två ledarnas toppmöte. Efter detta började en del människor tro att Kim Jong-il var en trevlig kille, en intelligent man. En våg av pro-nordkoreanska stämningar började spridas därefter.

”Kim Jong-il förnuftig ledare”

I februari 2002 sade Kim Dae-jung: ”Som ledare har Kim Jong-il gott omdöme och goda insikter.” I toppmötets efterdyningar introducerade han tanken att hans nordkoreanska motsvarighet var en strålande kommunikatör, en vettig person och den mest reformbenägna av de nordkoreanska ledarna. Han försäkrade att det inte skulle bli ett nytt krig på Koreahalvön. Utan betänkligheter kallade han Koreakriget det tredje kriget för återförening, precis som de två tidigare krigen i Koreas historia som hade utkämpats för att förena de delade konungarikena. Han sade till folket att Kim Jong-il var en förnuftig reformivrare som utgick från sunt förnuft och inte en grym diktator som föresatt sig att göra sydsidan kommunistisk. På detta sätt banade Kim Dae-jung vägen för Nordkorea.

I oktober 2000 definierade Kim Dae-jung mänskliga rättigheter i Nordkorea som att de var samma sak som frihet från svält och bekymmer om krig. Detta var ett indirekt sätt att kasta skulden för Nordkoreas svältande befolkning på Förenta staterna, som påstods hota med krig och ekonomiska sanktioner. Under året som kommer, framhöll Kim Dae-jung, ”skulle det inte vara rätt för oss att ta upp ämnet mänskliga rättigheter för nordkoreanerna.” Detta perspektiv gjorde att han opponerade sig mot europeiska länder som föreslog att frågan om mänskliga rättigheter i Nordkorea skulle hänskjutas till FN:s kommission

Sydkoreas president Kim Dae-jung (t.h.) hälsar på Nordkoreas ledare Kim Jong-il i Pyongyang 2000. Kim Dae-jungs nordkoreapolitik, även kallad ”solskenspolitik”, ligger till grund för dagens positiva sydkoreanska syn på diktaturen i norr.

för de mänskliga rättigheterna.

En annan orsak till konfrontationen mellan vänster och höger är regionala stämningar, människors tendens att blint följa sina egna regionala ledare. Som vi vet av resultaten från president- och parlamentsvalen röstade 91 procent av dem som bor i Honam-distriktet i sydvästra delen av Korea på Kim Dae-jung; det var ett fall av blind lydnad. Sedan han blev president förväntade vi oss att hans anhängare skulle bekänna sig till hans anpassningspolitik gentemot Nordkorea. Som saker och ting utvecklades visade sig detta i stort sett stämna. I Sydkorea blandas regionala stämningar upp med ett pro-kommunistiskt eller anti-kommunistiskt ställningstagande.

En tredje orsak till den extrema sprickan mellan vänsteranhängare och konservativa i Sydkorea är exploateringen av gapet mellan de välbeställda och relativt fattiga, en intensifiering av klassmedvetandet. Organisationer som bekänner sig till vänster-sidans uppförandekod, såsom Koreanska lärarens och utbildningsarbetarens förbund, Koreanska fackföreningskonfederationen och Federationen av koreanska fackföreningar, överdriver de fattigas fientlighet och avundsjuka. På så sätt intensifieras kampen mellan vänster och höger.

I det sydkoreanska samhället motsätter sig de flesta av dem som har upplevt ekonomiska svårigheter det fria marknadsekonomiska systemet. De menar att

det är ett grymt och inhumant ekonomiskt system. De tenderar att hävda att i ett fritt, marknadsekonomiskt system är det bara människor med förmögenhet som kräver tillgång till marknader. De tenderar också att anse att deras fattigdom inte härstammar från deras personliga brist på kompetens utan från det sätt på vilket landets ekonomi sköts. Detta är vänsterns synsätt, även kallat progressivism. Utarmade människor kan förväntas hemfalla åt detta slags tänkande.

Roh Moo-hyuns roll

Ytterligare en faktor när det gäller förvärrandet av den animositet som existerar mellan vänsterlägret och högerlägret i Sydkorea härstammar från den nuvarande presidentens, Roh Moo-hyun, tänkande samt den generation vänsterpolitiskt aktiva som hade en oförsonlig inställning gentemot det etablerade samhället. Presidentens offentligt uttryckta fientlighet gentemot konservatismens existerande institutioner och bastioner är vad man kan förvänta sig från en collegeradikal. Genom att deklarerera att ”Samhällsreformerna är inte över” gav han upphov till betydande fruktan att han skulle kasta existerande normer över ända och vända upp och ner på samhället. Det var precis vad en vänsteraktivist hämtad från ett universitetscampus kunde förväntas säga.

I januari 2004 bekräftade Roh att vi borde initiera en era av demokrati för be-

folkningen i dess helhet och inte bara för eliten. Detta påminde så mycket om den "folkdemokrati" som Nordkorea alltid har uppmanat till att det var skrämmande. Han avvisade en ömsesidigt gagnande politik genom vilken varje parti skulle kunna gynnas genom dialog och kompromiss och strävade mot en politisk situation där partierna handlade med ökad aggression gentemot varandra. Han visade flagrant antagonism gentemot två konservativa tidningar som hade kritiserat honom och inte instämt i hans politiska filosofi. I april 2003 sade Roh: "Jag skall inte nämna vissa mediaföretags despotism eller deras nepotistiska handlingssätt igen, men de förtryckte Kim Dae-jung och folkets regering. Jag blev också orättvist attackerad av dem." Han hyste agg mot de tidningar han givit yttrandefrihet.

Ett annat element i Sydkoreas politiska polarisering är att denna endast är en naturlig biprodukt av demokratiseringen. Det har skett en ökning av aktivitet och yttrandefrihet på båda sidor. Vänsteranhängare, som tidigare var undertryckta, har gradvis lyfts fram av sina supportrar. Den politik som uttrycks av koreanska LO är knappast märkbart åtskild från den som uttrycks av Pyongyang, men denna organisation accepteras ändå som en laglig organisation. Också Koreanska lärare och utbildningsarbetarens förbund har legaliserats.

Personer som har förbrutit sig mot Nationella säkerhetslagen har blivit nyckelledare i den nuvarande administrationen; vänsterns inflytande har därmed stärkts på ett naturligt sätt. Under det att det tidigare var riskfyllt att offentligt uttrycka anti-amerikanska eller pro-nordkoreanska stämningar, är vad som yttras av dem som hade dessa övertygelser tillåtet i dagens mer demokratiska atmosfär. På 1990-talet var hätskhet som riktades mot Förenta staterna eller sympati gentemot Nordkorea begränsat till ett fåtal vänstervridna professorer eller studenter. Ett årtionde senare prisas Kim Il-sung och Kim Jong-il öppet, medan Förenta staterna och den fria marknadsekonomin avvisas på ett precis lika öppet sätt.

Bröt mot säkerhetslagen

Efter att ha medverkat i en festival i Pyongyang i syfte att fira Koreas befrielse från Japan besökte Jang Jeong-koo, en sociologiprofessor vid Donggguk-universitetet, Mankyeongdae i Nordkorea, Kim Il-sungs födelseort, och skrev följande i gästboken:

"Låt oss ärva Mankyeongdaes anda och fullborda återföreningen av Syd- och Nordkorea." Genom att ge uttryck för en sådan idé bröt Kang mot den (existerande) Nationella säkerhetslagen och blev följaktligen gripen. Han lät sig dock inte hejdas. I juli 2004 skrev han en artikel för en nättidning och påstod att Koreakriget var ett krig för nationell återförening precis som kriget mellan de tre konungarikena i den koreanska historien. Han tillade att kriget skulle ha varit över inom en månad och att tragedins omfattning – dödandet, sårandet och förstörelsen av egendom – skulle ha blivit mycket liten om inte Förenta staterna hade ingripit. USA var inte vår frälsare, tillfogade han, det var vår fiende. Vänstersynpunkter liknande dessa har stigit till ytan under demokratiseringsprocessen.

Slutligen skulle jag vilja poängtera att den politiska splittringen i dagens Korea är en del av en enhetsfronts-strategi i syfte att göra Sydkorea kommunistiskt. Nordkorea har ägnat hela sin förmåga åt att uppamma anti-amerikanska och pro-nordkoreanska idéer hos vågen av vänstersympatier i Sydkorea. Bedrägeri är en del av dess strategi och används av nordkoreanerna närhelst de talar om folkets oberoende eller om återförening. De har kunnat appellera till unga människor som inte upplevt Koreakriget. Medborgarna i Sydkorea har influerats av dessa ansträngningar. Detta kan studeras i den forskning som gjorts om den allmänna opinionen. I augusti 2004, kring den tid då vi minns slutet på Andra världskriget och vår befrielse från Japan, företogs en Gallup-mätning bland sydkoreaner i åldrarna 16-25 år. När de tillfrågades om vilken sida de skulle stödja om ett krig bröt ut i dag mellan Nordkorea och USA, anslöt sig 65,9 procent till Nordkorea och 28,1 till USA. Nordkorea ses i dag som en förlängning av vårt folk medan USA betraktas som en fiende.

Det ökande hatet mot USA och vänskapen gentemot Nordkorea har givit Nordkorea självförtroende. Det har infiltrerat dessa synsätt in i det sydkoreanska samhället. Detta har förvisso fördjupat klyftan mellan vänstern och högern i sydkoreansk politik. Nordkoreas enhetsfront-strategi inverkar på och hotar det demokratiska systemet i Sydkorea.

Demokratiska systemet i fara

Om vänster-höger-konfrontationen fortsätter utan någon lösning, kan det demokratiska systemet här komma att befinna sig

i fara. Detta kan leda till att det Koreanska arbetarpartiet kommer till makten. Motåtgärder bör vidtagas så snart som möjligt. I korthet skulle jag vilja säga att det är fyra saker som behöver göras.

Benägenhet för anti-amerikanska och pro-nordkoreanska synsätt bland dem som leder vår nation måste korrigeras. Extrem vänsterdominans har drivits fram av Kim Dae-jungs och Roh Moo-hyuns politiska makt. Deras administrationer har lärt och uppmuntrat samhället att se på vänsteranhängarna i ett fördelaktigt ljus. För att kunna vända den positiva attityden gentemot Pyongyang och den negativa inställningen till Washington, måste våra ledare antingen inse att detta är vad de borde göra, eller också måste vi välja nya ledare.

Vi behöver eliminera känslan av konfrontation mellan människor på olika ekonomiska nivåer. Om den ekonomiska klyftan mellan dem förblir omåttligt stor och antagonismen förblir betydande så kommer vi inte att kunna komma över konflikten mellan högern och vänstern. Ekonomisk omvårdnad och andlig upplysning behöver tacklas parallellt.

Presidentens utsyn bör också vara korrekt. Om han försöker att försona sig med oppositionspartiet, avvisar existerande normer och engagerar sig i en politik i vilken motsatta synsätt helt enkelt betraktas som inkompatibla, är fortsatt konfrontation oundviklig. Presidenten bör acceptera de nuvarande maktstrukturerna och utveckla en politik i vilken partierna kan blomstra tillsammans.

I syfte att eliminera den pågående konflikten påverkande dagens koreanska politik är det nödvändigt att blockera Nordkoreas manövrar att sprida sina synsätt i vårt samhälle. Om vi godkänner deras taktik att få sydkoreanska sociala organisationer att ansluta sig till deras sociala organisationer, kommer inflödet av anti-amerikansk och pro-nordkoreansk agitation inte att upphöra och vänsterns makt kommer att växa på ett ohotat sätt. Det kan leda till att Koreanska arbetarpartiet kan kontrollera Sydkorea inom ett årtionde, precis som Nordkorea försäkrar oss kommer att ske.

Detta skulle innebära ett tragiskt slut av denna period av konfrontation mellan vänsteranhängare och konservativa som karaktäriserar Sydkoreas politiska landskap av i dag.

Park Chung Hees dotter är oppositionens hopp

★ Makthavande parti i dagens Sydkorea är Uri, en avknoppning av Nya millenniets demokratiska parti (MDP). 2003 skedde en partisplittring i vilken utbrytarfalangen –Uri– företrädde en än mer vänsterinriktad politik än moderpartiet, vilket förklarade sig stå i opposition.

2004 ställde MDP och det konservativa oppositionspartiet Hannara (Stora nationella partiet, GNP) president Roh Moo-hyun inför riksrikt, sedan denne i en intervju vagt uppmanat väljarna att rösta på Uri i det förestående parlamentsvalet, vilket förklarades vara ett brott mot grundlagen. Riksrättsprocessen visade sig dock vara impopulär bland merparten sydkoreaner, och när Roh frikändes från anklagelserna steg hans tidigare vacklande popularitet. I valen som följde framstod Uri som klar segrare med 152 erövrade mandat av nationalförsamlingens 299 platser. GNP fick 121, en liten tillbakagång; valets stora förlorare blev MDP som förlorade 53 mandat till bara nio. Det vänsterradikala, pro-nordkoreanska Demokratiska arbetarpartiet fick tio platser. Ny premiärminister blev Lee Hai-chan, som var regimkritiker på 1970- och 80-talen.

Den nuvarande presidenten Roh Moo-hyun, en tidigare människorättsadvokat och regimkritiker, anses allmänt stå relativt långt till vänster och ha en kritisk inställning till USA, men fortsätter ändå att ställa

Park Geun-hye, ledare för den sydkoreanska högeroppositionen. Landets nästa president?

sig bakom den koreanska trupp närvaron i Irak (det finns drygt 3000 koreanska soldater som har icke-stridande uppgifter i norra Irak). Det kan vidare noteras att trots att en sydkoreansk tolk kidnappades och mördades av terrorister i Irak så vägrade den koreanska regeringen ge efter för mördarnas krav att Sydkorea skulle lämna Irak.

Det största oppositionspartiet, konservativa Hannara (GNP), har en kvinnlig partiledare och tänkbar framtida president – det blir presidentval 2007 – som inte är

vem som helst: hon är nämligen dotter till tidigare presidenten Park Chung Hee, som tog makten i en oblodig militärkupp 1961 men mördades av sin säkerhetschef 1979. Också Parks hustru ljöt en våldsamt död, då hon mördades av en nordkoreansk agent 1974. Partiledaren Park Geun-hye, född 1952, fick representativa uppgifter efter moderns död och följde ofta med fadern under dennes offentliga ämbetsutövning. I slutet av 1990-talet valdes hon in i nationalförsamlingen och blev vice partiledare i GNP 2000. I maj 2001 besökte Park Nordkorea och träffade då Nordkoreas ledare Kim Jong-il.

Park lämnade GNP 2002 sedan partiet avvisat hennes förslag till partireformer och bildade ett eget parti. Hon var även med om att bilda den riksomfattande Kommittén för politiska reformer. Efter att dåvarande GNP-ledaren Lee Hoi-chang förklarar sig stödja kommitténs reformplaner gick Park med på att låta sitt utbrytarparti uppgå i Hannara. Och i mars 2004 valdes Park Geun-hye till Hannaras nya ledare med bred marginal. Hon anses allmänt vara en skicklig politiker och sansad person.

Park Geun-hye är född i Gumi i norra Gyeongsang-provinsen och har bland annat skrivit fyra böcker om familjefrågor och litteratur. Hon talar också flytande engelska.

Tommy Hansson

Fortfarande problem i förhållandet Korea-Japan

★ Förhållandet mellan Japan och Sydkorea är ännu inte, drygt 60 år efter det att Japans ockupation av Koreahalvön upphörde, problemfritt. Det föranledde den sydkoreanske presidenten Roh Moo-hyun att i ett möte med två före detta japanska makthavare nyligen uppmana Japan att anstränga sig mer i syfte att få till stånd bättre relationer med sina asiatiska grannländer eftersom detta är en "oemotståndlig tidens trend".

Det var under ett sammanträffande i Seoul med före japanske premiärministern Yasuhiro Nakasone och tidigare chefssekreteraren för regeringskabinettet Yasuo Fukuda Roh kom med sina visdomsord. "Den attityd ett närliggande land intar är ett mycket allvarligt problem", yttrade Roh enligt den engelskspråkiga tidskriften *Korea Policy Review*

(april 2006): "I detta hänseende befinner sig Korea och Japan i en ödesmättad relation och bör ömt vårda denna." President Roh citerades vidare: "Det är en oemotståndlig tidens trend och viktigt för Japans framtid att landet bryr sig om konstruktiva band med asiatiska länder."

Roh Moo-hyun uttryckte vidare en förhoppning att de båda ländernas förbindelser kommer att förbättras i framtiden med fullt stöd från Japans politiska och medborgerliga ledare. "Vi kommer också att anstränga oss för att få detta till stånd", uppges Roh vidare ha sagt till de japanska veteranpolitikerna.

Relationerna mellan Korea och Japan präglas alltför av 1900-talets historia. Mellan 1905 och 1945 var Koreahalvön helt under den japanska ockupationsmaktens kontroll. Japans politik i Korea var brutal

och gick ut på att undertrycka alla koreanska självständighetssträvanden; under kriget tvingades bland annat koreanska kvinnor att tjänstgöra som sexslavar i den japanska krigsmakten. Under senare år har vidare konflikter om mindre ögrupper, som båda länderna gör anspråk på, orsakat konflikter. Korea och Kina har också protesterat mot att Japans premiärminister Junichiro Koizumi varje år sedan han tillträdde som regeringschef 2001 besökt den nationella helgedomen Yasukuni som är upprättad till minne av Japans 2,5 miljoner offer i Andra världskriget.

Det som upprört mångas sinnen att bland offren också finns ett mindre antal dömda krigsförbrytare.

300 000 internet-poliser övervakar Kinas datorer

Man-Yan Ng är född i Hongkong, men fick sin ingenjörutbildning i Sverige. Han har arbetat för svenska företag, i Sverige och Tyskland. Just nu pendlar han mellan arbeten i Västerås och Mannheim. Men Man är vid sidan av sin yrkesverksamhet engagerad i frågan om mänskliga rättigheter – i Kina och i resten av världen. Han är styrelseledamot i Internationale Gesellschaft für Menschenrechte i Frankfurt, en av världens främsta organisationer för mänskliga rättigheter.

För tjugofem år sedan var Kina långt efter världen i övrigt när det gäller politik och ekonomi. Kommunistpartiet beslöt då att satsa på en liberalisering i ekonomin, samtidigt som man slog vakt om den totala politiska kontrollen. Idag kan till och med kapitalister bli medlemmar i Kommunistpartiet! De tjugofem årens liberalisering i ekonomin har varit nog så framgångsrika för kinesernas ekonomiska välstånd. Men inget har egentligen hänt på det politiska området. Ofriheten är lika total idag som för tjugofem år sedan.

–Kommunisterna strävar efter total makt utan någon som helst opposition. Men de är pragmatiska och kan göra eftergifter om det tjänar deras syften säger Man.

Staten skaffade sig efter revolutionen 1949 kontroll över alla tillgångar, men den rigida planekonomin höll på att fullständigt förgöra den kinesiska ekonomin. Därför satsade partiet på en ekonomisk reform i samband med Mao Tse-tungs död 1976. Reformerna var framgångsrika. Den snabba ekonomiska utvecklingen har dock bara berört städernas befolkning. Det finns fortfarande 200 miljoner bönder som tjänar mindre än en dollar om dagen.

Förutom att Kina successivt gav upp den destruktiva planekonomin, innebar reformen att man i praktiken förde över de tidigare kapitalisternas tillgångar till partiets ledning. Efter revolutionen tog

staten över tillgångarna, men de privatiserades i praktiken genom att förmedlas till partiledarnas släktingar.

Kontroll över internet

I Väst har uppmärksamats hur stora internetföretag som Yahoo och Google har anpassat sig till de kinesiska myndigheternas krav och levererat tillrättalagda versioner av sina produkter. En google-sökning i Kina ger helt andra svar än i resten av världen. Genom en speciell programvara försvinner de känsliga hänvisningarna vid en kinesisk sökning. Den som i Väst googlar på Tiananmen (det internationellt gångbara namnet på Den Himmelska Fridens Torg i Peking) får bland de första tio träffarna upp åtta som handlar om den kinesiska arméns massaker på protesterande studenter den 4 juni 1989. Gör du motsvarande sökning i Kina kommer helt oförargliga turistbilder upp och inte ett ord om vad

som hände 1989.

Men Googles villighet att tillhandahålla en för kommunisterna tillrättalagd version av sökmotorn är på inget sätt avgörande för de kinesiska myndigheternas kontroll över webben. En EU-rapport fastslog nyligen att den kinesiska staten har 300 000 webbpoliser som arbetar med att kontrollera att inget olämpligt sprids via webben. Det finns flera privata leverantörer av webb-tjänster. Men de har ett gemensamt, för att få driva verksamheten måste de installera ett filter som sorterar ut olämplig information.

Falun Gong ett hot mot regimen

Man berättar:

–Jag har själv provat i Kina att knappa in www.falun.se [staden Faluns officiella hemsida], det går inte, allt som innehåller ordet "falun" är spärrat på grund av regimen's intresse att stoppa Falun

Man-Yan Ng är starkt engagerad för mänskliga rättigheter i Kina. Han är född i Hongkong, men arbetar i Sverige och Tyskland.

Gong-rörelsens möjligheter att kommunicera. Däremot går det bra att klicka in www.falurodfarg.se, som släpps igenom av filtret.

Kina är en av dataföretaget Oracles största kunder. Regimen utnyttjar företagets produkter för att effektivt kunna följa uppolämplig internet-användning. Genom sofistikerade program analyseras e-posten och olämpliga mejl utreds av polisen. Avdelning 610 hos polisen sysslar helt med att följa upp Falun Gong-rörelsen. Den som aktiverar sig hamnar i arbetsläger eller fängelse.

Falun Gong grundades 1992 i Kina av Li Hongzhi. Rörelsen bygger på fysiska övningar av chigong-typ, kombinerat med meditation och en religiös grundsyn. Rörelsen fick en mycket snabb spridning i Kina och redan 1996 uppskattade rörelsens egna anhängare att de hade fler medlemmar än Kommunistpartiet (70 mot 65 miljoner

intervju av C G Holm

medlemmar). De visade sig också ha en förmåga att snabbt samla stora mängder människor till fridsamma övningar på offentliga platser, utan att i förväg godkännas av Kommunistpartiet. Detta oroade i hög grad partiet, som såg sitt maktmonopol hotat. Säkerhetsorganen konstaterade också att det fanns både partimedlemmar, poliser och militärer som var engagerade i Falun Gong. Rörelsen förbjöds den 20 juli 1999 och idag råder tystnadens politik gentemot Falun Gong. Inget skrivs i de officiella medierna (och några andra finns inte).

Förbudet kom kort efter tioårsdagen av massakern på den Himmelska Fridens Torg, då hundratals studenter dödades och 10 000 skadades av den kinesiska armén, som med stridsvagnar ingrep mot dem som krävde mänskliga rättigheter. Det sågs att partiledaren Jiang Zemin 1999 konstaterade att kommunistledare som Ceausesco och Honecker inte längre fanns kvar. Men det kinesiska Kommunistpartiet satt fortfarande vid makten. Orsaken var att man varit beslutsamma och ingripit resolut mot studenternas demokratisträvanden våren 1989, de kommunistledare som drev en mjukare linje på hösten samma år var alla borta.

Förbudet mot Falun Gong satte inte stopp för rörelsen, men väl för dess snabba expansion. Rörelsens böcker beslagtogs och aktiva medlemmar greps. Rörelsen uppger att man har över 3 000 kontrollerade uppgifter om Falun Gong-

Kinesiska stridsvagnar kör rätt in på Den Himmelska Fridens Torg i Peking den 4 juni 1989 och krossar studenternas fredliga möte som krävde demokrati i Kina. Hundratals studenter dödades och inemot 10 000 skadades.

medlemmar som torterats till döds – även om dödsfallen i den officiella statistiken betecknas som "hjärtinfark", "själv mord" eller liknande.

Arbetsläger

Utöver våldsmetoderna kan Falun Gong-utövare utsättas för hjärntvätt. I "omskolningscenter" tvingas Falun Gong-utövarna att se på propaganda-TV och läsa propagandaskrifter tio timmar per dag. Varje dag ska de sedan skriva en rapport om hur man uppfattat dagens aktiviteter, efter tre-sex veckor ska offren vara övertygade om att Falun Gong är en "dålig" rörelse. Lyckas inte det väntar arbetsläger, där offren kan placeras utan rättegång. Det är polisen eller partipampar som bestämmer om en person ska utsättas för "omskolning genom arbete" (laogai). Fortfarande i detta andra steg talar man om "omskolning" och hela batteriet av propagandapåverkan fortsätter från steg ett, men kombineras med tvångsarbete. Typiskt är det fråga om tillverkning av leksaker eller ätpinningar, som i stor utsträckning exporteras.

Precis som en gång i sovjetiska Gulag använde regimen småbrottslingar som ett redskap för "omskolningen" av de vantrogna. Småtjuvarna kan frigges i förtid om de samarbetar och till exempel fysiskt misshandlar Falun Gong-anhängare.

Lyckas inte heller arbetslägren finns ett tredje steg för de mest ståndaktiga motståndarna, specialarbetslägren där också tortyr ingår i åtgärdsbatteriet.

Också advokaterna som ställer upp för de oppositionella kläms åt. Mest känd är Gao Zhisheng som skrev flera öppna brev till partichefen och premiärministern. Efter det tredje brevet blev han av med licensen att utöva advokatyrket.

Kommunistparti i gungning

Av den gamla demokratirörelsen från 1989 finns idag nästan inget kvar i Kina. De dissidenter som gjorde sig bemärkta har antingen förtvinat i lägren, tvingats till underkastelse eller lever i exil i USA eller Europa.

Men det finns ett växande motstånd mot kommunistpartiet. Och alltfler vågar faktiskt anmäla sitt utträde. Epoch Times är en kinesisk tidning (som även kommer i svensk utgåva), som gör gällande att mer än tio miljoner människor nu har anmält sitt utträde ur partiet.

Alla är rädda för kommunistpartiets makt i Kina. Men rädslan kan släppa när man inser att man inte är ensam. De ändringar som Falun Gong och Man-Yan Ng strävar efter är att ändra människors attityder, inte att med våld störta regimen. Ett av de senaste aktstyckena heter "Nio kommentarer om kommunistpartiet". Kommentarer finns på engelska på <http://www.ninecommentaries.com> och omfattar följande punkter:

1. Om det kommunistiska partiet
2. Om det Kinesiska Kommunistiska Partis början
3. Om det Kinesiska Kommunistiska Partiets tyranni
4. Om hur det Kommunistiska Partiet går emot universums ordning
5. Om hur Jiang Zemin och Kinesiska Kommunistpartiet förföljer Falun Gong
6. Om hur Kinesiska Kommunistpartiet förstörde den kinesiska kulturen
7. Om det Kinesiska Kommunistpartiets historia av mordande
8. Om Kinesiska Kommunistpartiet som en kult av ondskan
9. Om det Kinesiska Kommunistpartiets hänsynslösa natur

Motkulturen och dess kritiker

Finns det någon konservativ tankeströmning idag? En del tecken tyder på en möjlig renässans för denna tradition, men dess arvtagare visar ofta en kontinuitet med en annan tradition, nämligen den liberala. Vi skall undersöka hur olika ideologier yttrar sig genom att göra nedslag i ett par böcker som kritiserar motkulturen, Roger Kimballs *The Long March: How the Cultural Revolution of the 1960's Changed America* och Erik Zsiga: *Popvänstern. De ger intressanta bilder av civilisationens fiender, men visar också hur gamla begrepp ställs på huvudet när ljuset faller på dess försvarare.*

★★★ Kimball är redaktör för kulturtidskriften *The New Criterion* och betraktas som en framstående nykonservativ publicist. Den långa marsch han skriver om är 60-talsradikalernas marsch genom institutionerna. De långhåriga ungdomarna på barrikaderna är idag städade personer i inflytelserika positioner, men i grund och botten besjålas de av samma attityder.

Man får ibland höra gamla vänsterradikaler tala nostalgiskt om 60-talet, när deras ideal var levande. Det är i själva verket ett ytligt idealiserande av idealismen, påminner oss Kimball om. Deras ideal har blivit *mainstream* och man behöver inte se bakåt för att varsebli dem. Motkulturen är inte längre så våldsam och upprörande. Dess effekter är mindre synliga för att de blivit så ordinära. Missionsivern är onödig när de flesta av studentprotesternas krav uppfyllts. Nostalgin beror, enligt Kimball, på att en rousseauansk moralsyn har gett passioner en positiv värdeladdning. Han menar också att denna moralsyn har gjort "idealism" till ett *carte blanche* för all slags extremism och barnslighet. "Vi är eviga tonåringar", konstaterade Jerry Rubin. Kanske är det därför som hedonistisk antinomism idag har en så stark ställning.

Narcissism och galenskap

Kimball fokuserar på avantgardets ledande

stjärnor och börjar sin exposé med *beat*-generationen på 1950-talet. Semilitterära alster, ofta i snusk-genren, fyllda med destruktivitet, narcissism och galenskap, bildar en integrerad helhet med deras drogmissbruk, kriminalitet och sexuella eskapader. Det anmärkningsvärda är att de togs på allvar i seriösa kretsar och vann respektabilitet med sådant som tidigare genomskådats som perverst. Därmed bildade de en språngbräda för vad som komma skulle.

Norman Mailer hör till det nya decenniets pionjärer och kulturskulpturer. "Transcendental masturbation" blev en ny litterär genre och "hipstern" förkroppsligade den ultimata revolten genom att, som svar på livets meningslöshet och samhällets förtryck, bejaka psykopaten inom sig. "Herregud, jag önskar att jag hade mod att sticka ner en kvinna så där", var hans kommentar när en alkoholiserad vän mördade sin älskarinna. Några år senare knivhögg han sin fru, som var nära att dö. New Yorks intellektuella var chockerade,

joakim.forars@contra.nu
Joakim Förars

men tatlade honom inte. Han sågs som ett offer. Ingen tyckte fästa sig vid att det var konsekvent utifrån de ideal han uttryckt.

En annan pionjär är Susan Sontag, som insisterade på att konst skall bedömas på formella grunder, inte för sitt budskap. Hög- och populärkultur smälte samman och karaktärsdaning förkastades. Den konst hon gillade inkluderar pornografi och skildringar av vampyrism, gängvåldtäkter med mera. När motkulturen inte råde på IBM eller Pentagon fick man satsa på subversion: "Rock, knark, bättre orgasmer, udda klädsel... utestänger, missanpassar en person från den amerikanska livsstilen."

Hatet mot USA beledsagades av motsvarande beundran för olika kommunistiska diktaturer.

Många andra passerar revy: Wilhelm Reich som upptäckte "orgon", en sexuell energi som skall genomsyra universum; Herbert Marcuse med sin orwelliska teori om att frihet egentligen är slaveri; LSD-profeten och professorn Timothy Leary vid Harvard; Eldridge Cleaver som ut-

övade samhällskritik genom våldtäkter. Gemensamt för dem alla är att de fick ett varmt mottagande. Reich publicerade sig i seriösa tidskrifter och studerades på universitet. Cleaver är än idag ett respekterat namn och Hillary Clinton organiserade demonstrationer för att få Black Panther-mördare frisläppta.

Leary kunde på 80-talet förnöjt konstatera att för amerikanerna är "kvantumsprång mer sofistikerade" än när han började sprida sitt budskap, "nöje är nu den ledande industrin i detta land... det var *det* som var mitt mål."

Vietnamkriget

Vietnamkriget var förstås en viktig del av decenniet. Jerry Rubin sammanfattar förmodligen dess betydelse korrekt: "Om Vietnamkriget inte hade funnits hade vi uppfunnit det. Om Vietnamkriget tar slut kommer vi att finna ett nytt krig."

Den tidiga medborgarrättsrörelsen kunde vinna sympati hos Kimball, men den utvecklades snabbt till agitation för svart makt och en ny segregation, till skyll på andra-politik och krav på politisk korrekthet.

Kimball talar klarspråk om kulturrevolutionen. Dess framfart kantas av ödelagda människoliv; den nya livsstilen baserade sig på självskhet, cynism och hänsynslöshet; dess profeter var charlataner och demagoger; kulturen fick ge vika för barbari. Han tycks utgå ifrån att dessa bedömningar är självklara, men den dokumentation han ger talar för sig. Att de sällan uttrycks beror på att de ifrågasätter etablissemangets positioner och värderingar. Vad man saknar hos Kimball är en förståelse för orsakerna till den kollektiva psykosen.

Kimball nöjer sig med att säga att det finns en oändlig serie av ofullständiga svar på frågan varför, men kulturkritikerns uppgift är inte etiologisk utan att ställa diagnos och visa på botemedel. Bakom denna uppfattning finns en idealiserad bild av 50-talet. Samhället var då tryggt, framgångsrikt och dynamiskt. Det "hade aldrig erbjudit unga människor mer frihet, ekonomiskt, socialt och intellektuellt. Universiteten sporrades och kulturlivet i allmänhet präglades av ett allvar i fråga om målsättning och prestationsnivå som aldrig återfåts."

Må så vara. Ett nytt paradigmpoppar inte

upp utan orsak; än mindre saknar etablissemangets kapitulation orsakssammanhang. Platon och Aristoteles lär oss att revolutioner äger rum när de ledande klasserna tappat tron på sina ideal. Det var just det som var problemet i USA och Europa på 1950-talet. De liberala demokratierna var ihåliga. Efter en tid av framgångar och heroisk kamp hade tankelivet stagnerat.

Materialism, självbelåtenhet, sinnliga nöjen är inte tillräckligt för människosjälens. Utan högre mål söker den befrielse i avgrunden.

Nykonservatism

En kulturkritik som tog fasta på denna problematik och blottade samhällets svagheter utövades vid denna tid av konservativa profiler som Russell Kirk. Tongångarna påminde om den vänster-radikalism som stod för dörren, fast deras svar var helt annorlunda. Att denna tradition inte satt några spår hos Kimball är ett tecken på att den nykonservatism han företräder i själva verket hör hemma inom det som kallades liberalism innan kulturrevolutionen försköt värdeskalen. Det är genom ifrågasättandet av de nya idealen som nykonservatismen vunnit burskap i den konservativa rörelsen.

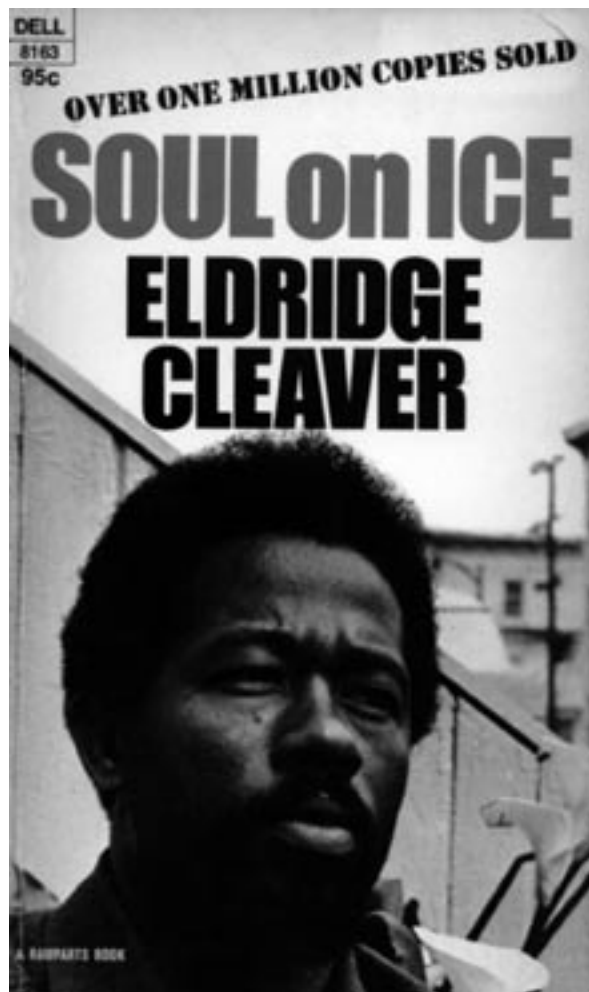
Om "idealismen" avtagit i USA för att den inte längre behövs så lever den kvar i Sverige, fastän lika obehövlig. Den beskrivs initierat och schwungfullt av Erik Zsiga, som är etnolog och har varit pressekreterare för Moderata ungdomsförbundet. Hans framställning präglas av sympati, samtidigt som han vänder sig mot excesser, banalitet och hyckleri.

Revolutionsromantiken florerar när poeten Marcus Birro i en *GT*-krönika skriver: "Ge er ut på gatorna, att slå sönder rutorna är aldrig fel så länge det är maktens rutor"; när *Aftonbladets* kolumnist Fredrik Virtanen ett par dagar efter attacken mot WTC förklarade att han hatade USA och gjorde narr av "masspsykoserna" som han kallade sympatitvångarna; eller när Carolina Ramqvist i en filmrecension i *DN* skriver om den kvinnliga huvudpersonen som "inte bara tänker 'man borde skjuta skallen av honom' utan verkligen gör det. Det är fantastiskt att se. Det är upplyftande och skönt."

Män är ju potentiella våldtäktsmän...

Det som Zsiga kallar popvänstern är ett gaphalsigt koteri som omfattar mycket av kulturetablissemanget. Dess representanter

Svarta panter-ledaren Eldridge Cleaver kom efter en religiös väckelse att ta avstånd från sin tidigare verksamhet som kommunist och förespråkare för väpnat våld. Hans bok Soul on Ice (1968) blev en bästsäljare.

är sällan originella eller skarpsinniga, det politiskt korrekta räcker för att stå över kritik. "Idealismens" funktion är att rikta kritiken och hatet dit man vill: mot kapitalismen, USA, patriarkatet, de konservativa. Därmed är det inget äkta ifrågasättande, utan ett döljande av verkliga maktstrukturer. Vänsteridealen sväljs okritiskt, men rubbar inte den egna bekvämligheten.

Det är bara ett av många exempel när Nina Persson, sångerska i The Cardigans, är indignerad över direktörernas miljonbonus, samtidigt som hon själv taxerade för 982 500 kronor.

Radikal uppgift

Om någon trodde att högerkillen Zsiga skulle göra upp med vänsteridéerna så blir han besviken. Det Zsiga reagerar mot är i främsta hand intoleransen och inskränktheten. Han gillar det rebelliska och radikala. Han "har ingenting emot vänstern som sådan. Den har helt klart levererat plus."

För honom var 60-talets vänstervåg embryot till en liberal frihetsrevolution. Da-

gens svenskar behöver inte nia längre eller visa respekt för auktoriteter, de börjar och avslutar relationer, de hänglar offentligt och skiter i Jante och Luther. Ifrågasättandet är bra, manifestationerna av ifrågasättandet är inte konstruktiva, förklarar Zsiga. Dagens ungdomar är individualister och därmed förvaltar de vänstervågens anda.

Det är betecknande att dessa idéer lanseras av Timbro, som ägs av Näringslivets fond. Om amerikansk nykonservatism i främsta hand har sina rötter i en liberalism som inte ville hänga med i kulturrevolutionen så är det som i Sverige går under namn av höger helt enkelt vänsterradikalism som absorberats av marknaden. Kontinuiteten med konservativt tänkande är bruten.

Man kan inte förbise ett spirande intresse för den konservativa traditionen i Sverige, men dess naturliga jordmån är bevuxen med ogräs. Om den skall återuppstå måste man återupptäcka det svenska och västerländska kulturarvet.

Det är en radikal uppgift.

BOK-NYTT

I röda tankespår

Utgångspunkten för Carl Johan Ljungbergs nyutkomna bok *I röda tankespår. Svensk skönlitteratur som vägröjare för välfärdsstaten* (2006) är att svensk skönlitteratur spelade en viktig roll i samhällsförändringarna under 1900-talet, främst då arbetarlitteraturen. Under det att de skribenter som traditionellt brukar benämnas "proletärförfattare" tilldrog sig betydande intresse under 1960- och 70-talen, tycks denna litterära genre i dag vara mer eller mindre bortglömd. Ljungbergs bok fyller därför en viktig funktion.

Ljungberg betraktar proletärförfattarna som "fantasins vägröjare" under svenskt 1900-tal: "Det arbetarförfattarna skapade är inte bara en litterär prestation i det lilla Sverige, utförd av rikt utrustade personligheter. Dessa författare har i sin konstnärliga självupptagenhet också visat sig märkligt lyhörda för det som rört sig bland de vanliga

människorna, för dessas djupare känslor och reaktioner" (sidan 16).

Den kanske viktigaste av alla svenska "arbetarförfattare" är Eyvind Johnson, som var klart påverkad av Rousseaus tankar om den oförstörda naturmänniskan som tilltufsas av civilisationen. Johnson betraktar de flesta människor som i grunden goda, en tanke som framträder exempelvis i *Romanen om Olof* samt 1930-talets romansvit om den godhjärtade Krilon. Johnsons Rousseau-påverkan visar sig bland annat i det faktum

att han med förkärlek skildrar landsbygdens människor. Dessutom vistades Johnson på 1940-talet en hel del i Schweiz, som ju var Rousseaus hemland.

Men Eyvind Johnson var inte någon verklighetsfrämmande utopist, något som framgår av hans avvisande hållning gentemot ideologier som kommunism och nationalsocialism. Däremot hade han en viss förkärlek för "milda" utopister som Tolstoj, Gandhi och Kropotkin (frågan är dock om denne ryske anarkist verkligen var så "mild" som Ljungberg tycks tro: trots allt utgjorde hans tankar en verksam inspiration för ryska nihilister/terrorister).

Den som väljer att behandla de svenska proletärförfattarna kommer inte ifrån namnet Ivar Lo-Johansson, eller Karl Ivar Johansson som han egentligen hette. Ivar Lo är ju framförallt känd som skildrare av lantarbetarnas (statarnas) många gånger hårda villkor, varom vi skrev i *Contra* 1/2006. Ljungberg lyfter fram Ivar Los personliga motivation (sidan 42): "Samtidigt som han tar sig an statarnas sak och skildrar deras villkor, träder onekligen hans egen personliga kamp för psykologisk frigörelse från sin familj och från statar-

världens sociala tryck i förgrunden." Lo-Johansson menade att det huvudsakliga hindret för statargruppens egen frigörelse var en viss motvillighet att erkänna den nöd och de ekonomiska orättvisor som präglade den egna samhällsgrupperingens situation.

Vad man saknar i Ljungbergs skildring av Ivar Lo-Johanssons författarskap är möjligen en mer systematisk kritik: Ivar Lo lånade ju till exempel friskt från tidigare statarskildrarnas rön utan att hänvisa till källorna, och forskaren Mats Hellspong har visat hur han medvetet "bättrade på" verkligheten för att få statarnas situation att framstå som mer eländig än den egentligen var.

Ett namn man saknar är Karl Östman, värtalig skildrare av sågverksarbetares och skogsbyggares livsvillkor, vilken understöddes av den icke helt okända Ture Nerman.

Ljungberg har, oavsett ovanstående invändningar, skriviten klart läsvärd bok.

Tommy Hansson
Carl Johan Ljungberg: I röda tankespår. Svensk skönlitteratur som vägröjare för välfärdsstaten. 161 sidor. ProVita-förlag, Uppsala.

CONTRA

3 1981...

För tjugofem år sedan skrev Nobelpristagaren Andrej Sacharov i *Contra*. Han befann sig då förvisad till staden Gorkij (som idag heter Nizjnij Novgorod), där han hölls till 1986. Genom sin aktiva hustru Elena Bonner kunde han dock kommunicera med Väst. Han kritiserade i artikeln Sovjets invasion av Afghanistan och landets engagemang i Angola, Etiopien, Jemen och Vietnam.

I en artikel om Nicaragua konstaterades att sandinisterna då blivit värre än Somoza-regimen. Den regimkritiska människorättsorganisationen CPDH som kunnat verka under Somozas tid, och verksamt bidrog till hans fall, fortsatte sin kritik mot den socialistiska sandinistregimen och den förbjöds helt 1981.

Contra rapporterade också om

att tidskriften förlorat ett mål i Svea hovrätt med röstsiffrorna 3-2. Genom detta hotades *Contra*'s existens sedan hovrätten fastslagit att en artikel i *Contra* handlade om en helt annan person än den som *Contra* avsett. Högsta Domstolen vägrade prövningstillstånd, men *Contra*'s läsare räddade tidskriftens framtid genom generösa bidrag.

...för tjugofem år sedan